

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonComercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

5320

2(059)
0-83

✓ R001

ՕՐԵՅՈՅՑ

Թ. 1903 թ.

Եւ Տօմարաշինութեան Ազգին՝
Թօդը=1352 և Թօդի=1353

Հանդերձ Գուշակութ. օդոց:

ԺԵ, ՏՈՒԻ.

ԵՎՐԵԱՆ
Ի ՏԻՄ Ա Խ Ե Լ
Ա. Ա. ԳՈՒՅՈՒՐԵԱՆ

ՕՐԱՑՈՅՑ

1903

328

ԹՈՒՄԿԱՆԻՆ ՖՐԻԱՏՈՍԻ

Եւ ի սկզբնաւորութեան Աղջկէս
Հայոց ի Հայկաց 4003
Եւս և Տօմարաշենութեան Աղջկէս՝

ՊՅԱՔ=1352 և ՊՅԱԳ=1353

Հանդերձ Գուշակութ. օդոց:

ԺԵ. ՏԱՐԻ.

Հըստ. Ա. Բժիշկ Սովեհանոսունչուն
ԳՈՒԼ. Ա. ՄԻՔԵԼ. Ա. Խ. Ա. Խ. Ա. Խ. Ա. Խ.

Աւողական պատրիարք:

Տիպոգրաֆія А. С. Гуламирянца
г. Эривань.

23069
Дозволено Цензурою Тифлис
26 Июня 1902 года

679-51

ի ԹՈՒԻԱԿԱՆԻՆ ՔՐԻՍ-
ՏՈՍԻ 1903

365օր 5ժամ եւ 49 րոպէ:

ԵՒ ՅՈՒՄՔԻ ԱԶԳԻՆ ՀԱՅՈՑ

Ո-ՅԵՐ-1352 և Ո-ՅԵԳ-1353

Գիր աարւոյն է'	•	2.
Եօթներակն է'	•	4.
Վերադիքն է'	•	ԺԴ.
Խնեկտասաներեակն է'	•	2.
Տանուտէցն է'	•	Երկաւուն:

Ակսեալ ի բուն բարեկենդանէ,
ըստն ձայնքն, այս բն, գիշ, երշ, պատ-
կանում ին Զալօակողմեան դասին:

ՀԱՄ ԿՐՈՏՈՒԹԻՒՆՔ.

Օ. ա.	Օր ամսոցն:
Ծննդ.	Ծննդեան:
Առաջ.	Առաջաւորաց:
Յիշ.	Յիշանց:
Վեր.	Վերափոխման:
Աստ.	Աստօտածածնի:
Վար.	Վարդավառ:
Խչ.	Խաչի:
Խչվց.	Խաչվերաց:
Վրդ.	Վարագայ:
Ցիս.	Ցիսնակի:
Ա. պ.	Անձի պահոց:
Հոգե.	Հոգեգալստեան:
Նախ.	Նախատօնակ:

Տարբառայ չորս էղոննուները:

Գարդիանամուտ և հասարակած՝
օր և գիշեր հաւասար.
ըստ նոր տօմարի Մարտի 9.
ըստ հին տօմարի Մարտի 20.
Ամառնամուտ և Արեադարձ
ցերեկը սկսում է երկարիւ խոկ
գիշերը կարճանար,
ըստ նոր տօմարի Յունիսի 10.
ըստ հին տօմարի Յունիսի 19.

Աշնաննամուտ և հասարակած՝
օր և գիշեր հաւասար.
ըստ նոր տօմարի Սեպտեմբերի 11.
ըստ հին տօմարի Սեպտեմբեր. 18.
Ջմունամուտ և արեադարձ՝
ցերեկը սկսում է կարճանար խոկ
գիշերը երկարիւ.
ըստ նոր տօմարի Դեկտեմբերի 10.
ըստ հին տօմարի Դեկտեմբեր. 18.

Խաւարմունքը ըստ ԲԻՒԽԻ 1903 թ.

Խաւարմունք այս էական:

Կը լինի, այսին 24 ին առաւոտ-
հան և նոյեմբերի 16-ին:

Խաւարմունք լուսնոյ:

Կը լինի, այսին 8 ին և նոյեմ-
բերի 3 ին առաւոտեան 10. Ժամին:

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

ՕԴՈՑ 1903 թ.

Ը ն ո հ ա ն ո ւ ր

Գարսենը՝ Ախորժալի:

Ա. Տ. Ա. Յ.՝ Օգտաւէտ հողային բու-
լոր բուսականութեանց:

Ա. Հ. Ա. Յ.՝ Խանութերձ հող-
մով։ Մինչև Հոկտեմբ.
կերը Ձեւնոտ և ցրտա-
յին, իսկ յետոյ լաւ և
ախորժալի եզանակ հան-
դերձ փայրումն արհգա-
կան, վերջերումն մըթն.

Զ. Հ. Ա. Յ.՝ դած և անձրեային։

Երկարածիք, ցուրտ և մեծ սառ-
նամանիք ու շատ ձիւն փոթորիկ,
յաճախակի հողմ՝ և անհաստատ
եղանակ։ Ետացօրէն կըլինի, բայց
թանգ Հաճար սակաւ։ Գայլուկ
բառականին։ Վիայն մի քանիտեղի-
րում խաղողի և բոլոր պատշների
ընթացիքը լաւ կըլինին, ի՞սկ շատ
ակղերում խաղ զը և զինին սա-
կաւ զինին լաւ զին կութենայ։
գարնահացանը կը լինի սակաւ։

Ա. Պ. Ք. Ա. Ժ. Ա. Վ. Ա. Բ. Ա. Ն. Ա. Բ.
Խողմալի կլինի։

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՔ 1903 թ.

Ը ն ո հ ա ն ո ւ ր

Մեծ և արիւնաշերդ պատերազմ
լուսաւորեալ ժաղվագների մէջ։
Յաջողակ մեծ պատերազմ։ Նոր
օլէնքներ մի ականաւոր պետու-
թեան մէջ։ Ծնունդ մի արքայաւորդ-
ւոյ որ սիրելի կլինի իւր հայրենին-
քին։ Գայնադրութիւնն մի քանի եր-
կրների և իշխանութիւնների մէջ։
Վաճառականութիւնը կըծաղկի
ծովերը և ցանաքների վերայ։ Բա-
ցումն երեկուի դաւաճանութեան։

ԳՈՒՇԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

տարւոյս տանուակը երկարին

Յորժամ երկաւորն լինի տանու-
ակը՝ գարունն միջակ և լաղուծ
տեղիս սովու և արտմութիւն։ Յեր-
կըն Պարսից վաստակ ոչ լինի, և
ձմեռն սաստիկ վատ լինի։ Եղիցի
կուր և պատերազմ ընաւերեած
խովի երկիրն ի սահման Պարսից,
և շարժումն երկրին Պղկաթայ

մինչ ցովլիկանոս ծովն և ի բարելո՞ն՝ բայց ոչ ասստիկ: ՅԱ.սորիս և ի Միջադեսս ձմեռն կակուդ, և դեմքն շատ քան զցորեան, և տարբեն տուողչ. յետոյ ահագին հողմ ելանէ, և ծնունդք ոչ բազմանան. սստիկ բերանացաւ և պակասութիւն աղբերաց:

Գ Ա Խ Շ Ա Ա Խ Թ Ի Խ Ն Ք

ԸՍՏ Էֆիլով. Երևէի 1903 թ.

Երբ արեգակն ի 21 Մարտի մատանէ յաւաջնու աստիճան խոյին, իշխող տարւոյն լինի Փայլած ուն հանդերձ նրկաւորան, որի տուն և օթեան առանձին միայլածու մոլորակին: Վամնորոյ պաղաք աշութիւնք աարւոյս լինի նուազ. զուշակի ևս կուիւ. և հարուած Ծորբոտանեաց, պիծակաց, մեղուաց, և ցաւ ժանտամահ: Մկըզըն ձմերան լինի ցրտային, մէջն բարեկառն, վերջն յոյժ սառն, անձրւային և առաստանուք: Ի դարնան լիցին անձրեք ծառոց լինուակարք և վերջն՝ և տեղիս տեղիս անկացին կարկուտք:

Ո. Հառն
անձրեստ և մառախլապատ. պարտէ վութով քաղել զցորեանս զի մի ապակիննեցին: Աշունն եղիցի քամու և առողջաբար որդք. ըգը բազում խալսու բերցն: Տարիս այս է բարի տնկելոյ, տեղափոխելոյ և պատուաստելոյ, ցորիանն դիւրաւ ապականի աղաչեսցուք զԱստուած վասն պաղոց: Ցայս ամի ցուցանի աւերումն և խանգարումն գաւառի կամ քաղաքի միոյ, և վատաբախտութիւն ազգի մարդկան: Եւզի Հրատն գտանի յեօթները բարդ աան երկնից և քառակուսի հայեցուածով ընդ վայլածուին, և Զօհալն յութերը բարդողտ տան երկնից, ևս քառանիկւնի հայեցուածեամբ ընդ արեգական նշանսկինն զմահ անթիւ մարդոց: Առաւել ևս բազմանան նենդաշործք որք այլոց զխորխորատ փորեն, բայց ինքեանք անկցին ի նոյն. անսանի անթիւ գերութիւն մարդոց. խռալութիւն և կակաքի մէջ մեծամեծաց, և զահազն գաւառաց. այնպէս զի և մէջ սիրելիաց և բարեկամաց հաւատարմագոյնն ոչ ճանաչեսցի:

Շարժական տօնք՝

Եւ կիշոց նոցին:

ՕՐ ԾՆՆԴԵԱՆ ԵՒԻ ՄԿՐՏՈՒԹՅՈՒՆ
ՏԵՍՈՒՆ ԵՐԿՈՉԱՐԱՅԻ ԵՐԿՈՉԱՐԱՅԻ
ՄԻջոց ուակիք 3 շաբաթ:
Բարեկ. Առաջաւորաց Յունիլար 26
ՕՐ Տեառնինդառ Փետր. 14 ուր.
Բուն բարեկենդան „ 16:
ԶՈ.ՏԻԿ Ապրիլի 6:
ՕՐ Ա.ԽԵՏՄՈՒՆ ԵՐԿՈՉԱՐԱ Ապրիլի 7:
Երկման Խաչ Մայիսի 4:
Համբարձումն Մայիսի 15:
Հոգեգալուսա Մայիսի 25:
Բար. Ա. Գրիգորի 1.ուս. Յունի 15:
Վարդապատ Յունիսի 13:
Միջոց ուակիք 4 Շաբաթ:
Ա. Աստուածածին Օդոստոսի 17:
Միջոց ուակիք 3 Շաբաթ:
Խաչվերաց Սեպտեմբ. 14:
Բար. Վարագ. Խաչին „ 21:
Միջոց ուակիք 7 Շաբաթ:
Գիւտ Խաչ Հոկտեմբ. 26:
Բարեկ. Յիսնսկաց Խոյիմբ. 16:
Բարեկ. Ա. Յակոբայ պհց. Գիկու. 7:
Միջոց ուակիք 2 շաբ. և 3 օր:
ՕՐ բարեկենդանի Ծննդիան և
Յայտնութիւնն Պեկ. 29:

ՅՈՒՆՎԱՐ

ՅՈՒՆՎԱՐ

ՔԱՂՋՈՑ և Ա.Ա.Ա.Ց

Քաղցին էու.

1. Պէ. ոչ. զ. օր պհց. Ծննդ. Տարեմուտ և կաղանդ. Եւս Յ. և Ա. որոց և առն Թիւտուուլեան. և Ա. Էպրազի. 1. Վերաբերեայ իւսուն: Հօս Նոր աօմարի Յունիլարի 14: Կըուիք հչ սահմանափ. Լ. Բ. Հ. Ժ. 1:
2. Եշ. ոչ. զ. օր պհց. Ծննդ. Յ. և Ա. Աւղ Էնոպրասի Հառմ: Կոյրուզ: 3. Ուր. ոչ. հ. օր. պհց. Ծննդ. 17
4. Եթ. ոչ. զ. օր. պհց. Ծննդ. 18
5. Յ. և Ա. 70 Ա.առ Քէլոցն:
6. Ք կիր. բչ. Ճըագալոց Ծննդ. Նաւատութիւն: Յայս Երիկոյէ մինչև յ13ն ամսոյս Նախատօնակ լինի:
7. Ք Բշ. բչ. 80ն Ծննդմուն և 20

ՅՈՒՆՎԱՐ

ՄԿՐՏՉՈՒԹԻՒՆ	ՏԵՍՈՒՆ	ՄԵՐՈՒ
ՅԻՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՅԻ Ո-ԿԻՒ Հ Ա-Ղ		
8 օր անմիջոց: Յ. և Ա. Տօն Ա.սու-		
ածոյաբուժ-լեռ և Տիգառութեան: 1 ^o)		
*) Յառաւաշանէրով օքէրի համար՝		
ունակ Օբացոյցին վէրջուած դրած		
ՄԵՐՈՒԹՈՒԹԻՒՆԸ		
7 ✕ Գ. է. բ. օր Ծննդ: Յէշտոտ:	21	
Մէշէլց: Յ. և Ա. Յավշ. Կարոտ:	22	
8 Գ. է. պ. օր Ծննդ:	23	
9 է. է. պ. օր Ծննդ:	24	
10 Աւը. է. և օր Ծննդ: Յ. և Ա.	24	
Գրէտրէ Նիւու: Ստորի հող:		
11 Եր. ա. զ. զ. օր. Ծննդ. Արտց ա.	25	
12 ✕ Կիր. ա. է. օր Ծննդ: Թէշ-ըստ	26	
է բէպէ չենց:		
13 ✕ Բ. է. բ. օր Ծննդ. Ա.ՆՈՒ-	27	
Ա.Ն.ԱԿՈԶՈՒԹԻՒՆ, ՏԵՍՈՒՆ ՄԵՐՈՒ		
ՅԻՍՈՒՄԻ ՔՐԻՍՏՈՅԻ Երէ: Նախ		
աօնա:		
14 Գ. է. Տօն Ծննդ. Արբոցն Յովլ-	28	
հանես Կարապէտին: Հանդիսաւոր		
միու Ա. Յաշմանէս Էիէշ. Խուսանայ:		
Ա.ՆՈՒԱՆԱԿՈԶՈՒԹԻՒՆ, ՆԱՐԻՆ Ա.		
ՕՆՈՒԹԵԱՆ, ՎէշԱՓՈՒ ՀԱՅՐՈ- ՊԵՏԻ և ՄՐՑԱԶԱԳԱԳՈՅՆ ԿԱԹՈՒ- Ի-		

ՅՈՒՆՎԱՐ

ՃԱԿՈՍԻ Ա.ՄԵՆՍՈՅՆ ՀԱՅՈՅ Տ. Տ.	1.
ՄԿՐՏՉԻ Ա:	
15 Գ. է. պ. պէ:	29
16 Ե. է. պ. Արբոցն՝ Պետրոսի Հայ- րապէտին, Վահանայ Լովիսկոպոսին և արխանդոմայ ապրկաւագին: ՄՆ. Լ. Ժ. Յ. Տ. Տօն Եղանակ:	30
17 Աւը. է. պ. պէ: Յ. և Ա. Անդօնի հէծին:	1
18 Ե. է. պ. Արբոցն՝ Անտոնի, Տրի- փոնի, Պարսամայ, և Անուիրիսոսի Ճգնաւորացն: Յ. և Ա. Ա. Անասուի և Կիրշէ հայրապէտին:	2
19 ✕ Կիր. ա. զ. Ա. զինի Ծննդ: Յ. և Ա. Ա. Անտոնյ Եփառ. Հարուսնի Ն. Տ. Փէուշլու:	3
20 Բ. ա. Արբոցն՝ Թէսողոսի թա- գառորին, և Մանկանցն Եփեսոսի:	4
20, 21 և 23 Ախոյժալէ Եղանակ: Հանդէշ կոյլան որէ գոյնոն:	
21 Գ. է. պ. Արբոցն՝ կիրակսի և մօրն Յուղիտոյի, և միայիցն, Գոր- դիսի, Պողիքոսի և Գրեգորիսի:	5
22 Գ. է. պ. պէ:	6
23 Ե. է. պ. Արբոցն՝ Վահանայ Գող- թնացոյն, Եւգինեայ կուսին, և	7

ՅՈՒՆՎԱՐ

Հօրն նորա Փիլիպպոսի, և մօրն
կղօդեայ, և երկուց եղբարցն՝
Սերգեայ և Ապետոնի, և երկուց
Ներքինեացն։

24	Ու ը. Ք. պհ.ք:	8
25	Եր. ԵՅ. Սըբոց Հայրապետոցն՝
Աթանասի և Կիւրզի:	9
26	Ք Կիր. Ե. Բ. զկնի Ծննդ։ Բարհեկ.
Առաջաւորաց 2) Զափառոր Եղանակ։	10
27	Բշ. այ. առ օր պհ.ց. Առաջ։	11
28	Գշ. այ. բ. օր պհ.ց. Առաջ։	12
29	Գշ. բ. գ. օր պհ.ց. Առաջ։	13
30	Եշ. բ. գ. օր պհ.ց. Առաջ։	14
	Զափառոր Եղանակ։	
31	Ուր. Ք. Ե. օր պհ.ց. Առաջ։ Յիւ-
շատակ է Յօնանու մարգարէին։
Լը. Է. Ժ. 1.	15

ՓԵՏՐՎԱՐ

28 օր։

Ա.Բ.Ա.Ց և ՄԵՀԵԿԱՆ

Արաշի իբ։

1	Եր. Ք. Սըբոցն՝ Սարգսի զօրա-
ւարին և որդւոյ նորա Մարտիրո-
սին, և չորեքտասան զինուորացն
Հանդիսաւոր աւիտ Ա. Սորքին Ենչու-
նը Եղանակ։ Անհանդապ Էղանակ։	16
2	Ք Կիր. ԵՅ. Գ. զկնի Ծննդ։ Հարսա-
ւարացն։	17
3	Բշ. Ք. Սըբոց Ա.տոմերնց զօրա-
ւարացն։ Զափառոր Եղանակ։	18
4	Գշ. այ. Սըբոց Սուքիսանց 19
միայիցն 3) Զափառոր Եղանակ։	19
5	Գշ. այ. պհ.ք. Սաւանամանիք։	20
6	Եշ. բ. սըբոց Ասկեանցն քա-
հանայից։ 3) Սաւանամանիք։	21
7	Ուր բ. պհ.ք. Օր իջանելոյ ջեր-
խալեան արևու ի շուր։	22

ՓԵՏՐՎԱՐ

- 8 Եր. ՔՅ. Սըբոյն ԽՍԱՀԱԿԱՅ Պար 23
Ծեկ Հայրապետին մերոյ:
Աւո Քիշքոյին հառմ:
- 9 ✕ Կիր. Ք. Դ. Պ. զինի Ծենով: 24
- 10 ԲՀ. Ք. Սըբոյն Մարկոսի եպիս-
կոպոսին, Պիոնիքահանային, Կիւր-
զի և Բենիեամինի սարկաւագացն,
և սըբոյ վկայիցն Աբդլմսեհի,
Ումզգանոյ և Սայինի ՄԱՆՈՒԹ և
անհասպատ Մեշեկան ա:
- 11 ԳՀ. Ք. Սըբոյ Ղեղնդեանց 26
բահանայիցն:
- 12 ԴՀ. Ա. պ՛ք: 27
- 13 ԵՀ. Ա. Սըբոյ ՎԱՐԴԱՆԱՆՑ 28
զօրսաւարացն մերոյ՝ հաղար երե-
սուն և վեց վեցիցն, ութ կատա-
րեցան ի մեծ ուստերազմին: Տօն
Աղջային: 5) Խորոշի է շրջեն հնդուն,
որ է բախտոց է նորմանձեալ Յերե-
կան Լոյս զռաքթ: Նախ:
- 14 ✕ Աւը. Ք. պ՛ք: Տօն Քառասու 29
նօրեայ Գալատաեան Քրիստոսի ի
տաճարն, այնէ ՏԵՎՈՒԴՈՒՇՈՒԶ:
4) Օր իջոնելոյ ջըրհութեան այեւու է
ջուրուս:
- 15 Եր. Ք. Կոստանդնուպօլսոյ Ս. 30

ՓԵՏՐՎԱՐ

- Ժողովայն հարիւր յիսուն հայրա-
պետացն, Մածին զաւունն յօքինու:
արդահանան Ադամոյ ի բարիուն:
- Ծ. Հ. Ճ. 3:
- 16 ✕ Կիր. Ք. Բուն Բարեկենդան: 1
Ն. Տ. Մարտ:
- 17 ԲՀ. Ա. ա. օր մեծի պ՛չց: Տար
էղունու:
- 18 ԳՀ. Ա. ը. օր մ. պ՛չց: 3
- 19 Դ. Ա. Ք. զ. օր մ. պ՛չց: 4
- 20 ԵՀ. Ք. զ. օր մ. պ՛չց: 5
- 21 Ուր. Ք. հ. օր մ. պ՛չց: Օր իջո-
նելոյ ջըրհութեան արեւու է հայ:
- 22 Եր. Ք. զ. օր մ. պ՛չց: Սըբոյն
Թէոդորսի զօրավարին:
- 23 ✕ Կիր. Ք. Բ. Քառանորդա-
կան պ՛չց: 8
- 24 ԲՀ. Ք. ը. օր մ. պ՛չց: 9
- 25 ԳՀ. Ա. թ. օր մ. պ՛չց: Պատո-
ւանց յուրու, որ դեէ 7 օր և 8 իջեր:
- 26 ԴՀ. Ա. ժ. օր մ. պ՛չց: Թէովուան 11
- է իջերի յենը վերջբաւան անհասպատ
- 27 ԵՀ. Ք. ժ. օր մ. պ՛չց: 12
- 28 Ուր. Ք. ժ. օր մ. պ՛չց: 13

Ա Ա Ր Տ

31 օր:

ՄԵՀԵԿՈՆ և Ս.ԹԵՊ

ՄԻՀԵԿԱՆ է:

1	Եթ. էջ. ժղ. օր մ. պհց: սըբոյց՝	14
	կիւրղի նըռտւաղիմայ Հայրապետին և միւս կիւրղի եսպիսկոպոսին՝ և մօքն նօրա աննայի:	
2	❖ կիւր. էջ. գ. Քառասննորդականից: Ա.Ա.Ա.Ա.Ա.Կին Մինչութեալ յային: էկչերները յուրոք: Լ.թ. Լ.ժ. Լ.	15
3	Բշ. տէ. ժե. օր մ. պհց:	16
	Վերջ յըռուն պատառանց:	
4	Գշ. տէ. ժղ. օր մ. պհց:	17
5	Գշ. տէ. ժէ. օր մ. պհց:	18
6	Եշ. տէ. ժը. օր մ. պհց:	19
7	Ուր. էջ. ժթ. օր մ. պհց:	20
8	Եթ. բէ. ի. օր մ. պհց: Սըբոյն Յօհաննեսն և սըբոյց Հայրապետացն մե-	21

Ա Ա Ր Տ

ծ

րոց Յօհաննեսն Օձնեցւոյն, Յօհաննեսն Որուննեցւոյն և Գրիգորի Տաթև ացւոյն:

9	❖ կիւր. էջ. գ. Քառասննորդականին պահոց: ՏնՏեՍին: Մհերնեկ վըստը այսինքն նոր օր:	22
10	Բշ. տէ. իւ. օր մ. պհց: Մինչութեալ յային:	23
11	Գշ. տէ. իւ. օր մ. պհց:	24
12	Եշ. տէ. իւ. օր մ. պհց: Միջենք:	25
	Արեգ ա:	
13	Եշ. տէ. իւ. օր մ. պհց: Հռով:	26
	Լ. առելութեան:	
14	Ուր. տէ. իւ. օր մ. պհց:	27
15	Եթ. էջ. իւ. օր մ. պհց: Սըբոյց մանկանցն Քառասննից՝ ուրը է Սեբաստիայ կատարեցան: Յուրոք:	28
16	❖ կիւր. բէ. իւ. Քառասննորդական պհց: Դնչ. Լ.ժ. 4:	29
17	Բշ. էջ. իթ. օր մ. պհց:	1
18	Գշ. տէ. լ. օր մ. պհց: Տաթէ էղու:	2
19	Գշ. տէ. լա. օր մ. պհց:	3
	Ն. Տ. Աղրիէլ:	
20	Եշ. տէ. լթ. օր մ. պհց:	4
21	Ուր. տէ. լթ. օր մ. պհց: Յուրէ: Նուիտուննի: Տաթէ էղունուի:	5
22	❖ Եթ. տէ. լթ. օր մ. պհց: Սըբոյն:	6

ՄԱՐՏ

- ԳՐԻԳՈՐԻ ԼՈՒՍԱԿՈՐՉԻՆ, մերոյ
սոսկալի չարչարանացն և մտին ի
Վեշապն Բար պարագաներ (6) Հանդէ-
ռաւոր ուխտ Ս. Գրիգոր Լուսակորչին
նորավառուց եւեղջուոյն Երկ անոց:
- 23 ✕ Կիր. Էջ. Զ. Քառամնորդու-
կան պհց: ԳԱԼՈՏԵԱՆ:
- 24 Բշ. Էջ. լզ. օր մ. պհց: Թէ՛լում
է բերք անյըլ:
- 25 Գշ. Էջ. լէ. օր մ. պհց: Յ. և
Ո. Աւետիսին:
- 26 Գշ. Էջ. լը. օր մ. պհց: 10
- 27 Աշ. Էջ. լթ. օր մ. պհց: 11
- 28 Ուր. Էջ. լս. օր մ. պհց: Տ-+ համ: 12
- 29 Եր. պէ. լս. օր մ. պհց: Յիշա-
տակ յարութեանն Պազմուու:
- 30 ✕ Կիր. ամ. Մազկազարդ պհց: 14
Դանարացիք: Յ. և Ո. Լու:
- 31 Աւագ Բշ. Էջ. պհց: 15

ԱՊՐԻԼ

30 օր:

Ո.ՐԵԳ և Ո.ՀԵԿԱՆ:

Ո.քէ՛լ իս:

- 1 Ա.ւ. Գշ. Էջ. պհց: Յշատակ 16
ամսն կուսանաց: Խառն եղանակ:
- Լը. Էջ. 2:
- 2 Ա.ւ. Գշ. Էջ. պհց: Կարիւութեանցը: 17
- 3 ✕ Ա.ւ. Աշ. Էջ. պհց: Յիշատակ 18
Ո.անալուսային: Կարիւութեանցը:
- 4 Ա.ւ. Ուր. Էջ. պհց: Յիշատակ 19
Զարչարանաց, և խառնելութեան:
ՏԸ.Ո.ԲՆ. մելոյ ՅԱՍՈՒԱԻ ՔՐԻՍՏՈ-
ՍԻ Կարիւութեանցը Ա.այսօք է յե-
րէկի՝ ծունդ գնելոյ հրաման ոչ գոյ
միշտ յըրիւյին ժամն:
- 5 Ա.ւ. Եր. Էջ. Ճըագալոյց Զատկի: 20
Կատարականիք:
- 6 ✕ Կիր. Էջ. Ա. ԶԱՏԵԿ Եւս Յ. և Ո. 21
Ո.հիշեց ուսիք է մեղ մին յշատակ:

Ա Պ Ր Ի Լ

- յամնուի իսկ Յ. և Ռ. յնոր կերպէնէ:
Յէլ. նովագու:
- 7 ✕ ԲՀ. ավ. ը. օր Զատկի. Յիշտունէ 22
Տեսելոց Ուշունքն է Սրբուհուոյ Ու-
ռուծութնէ. 7)
- 8 ԳՀ. ԲՅ. գ. օր Զատկի: 23
- 9 ԳՀ. ԲԻ. գ. օր Զատկի: 24
- 10 ԵՀ. ՔՅ. ե. օր Զատկի: Հողմ յր: 25
պային ժամանելուաստ և Ժենդան:
- 11 Ուր. ՔՅ. զ. օր Զատկի: Ուշունքն ո: 26
- 12 Եր. ՔՅ. է. օր Զատկի: 27
- 13 ✕ Կիր. ՔՅ. Բ. Նոր կիւրակի Կը. 28
կիւրակի: Հանդիս. ուխո Ո. Ուրու-
ստութիւն է: Ելու կիւրակի որ է Նորք: Տայ
- 14 ԱՀ. ԱՅ. Ծ. օր Յին: Գորչեալ 29
հանդիսաւոր ուխո նոյն Ո. Ուրուստ-
ութնէ:
- 15 ԳՀ. ավ. Ժ. օր յին: 1
ՅՇ. Ը. Ժ. 4.
- 16 ԳՀ. ԲՅ. Ժա օր յին: 2
- 17 ԵՀ. ԲԻ. ԺԲ. օր յին: 3
- 18 Ուր. ՔՅ. ԺԳ. օր յին. Տ. Մայիս: 4
- 19 Եր. ՔՅ. ԺԳ. օր յին: 5
- 20 ✕ Կիր. ՔՅ. Գ. Ուշապհամատ-
ըստ, կահաւ կիւրակի: 6
- 21 ԲՀ. ՔՅ. ԺԳ օր յին: 7

Ա Պ Ր Ձ Լ

- 22 ԳՀ. ԱՅ. Ժէ օր յին: 8
- 23 ԳՀ. ԱՅ. ԺԲ. օր յին: Հողմ էկշէն: 9
- Դերը յարու և ըստ:
- 24 ԵՀ. ԲՅ. ԺԾ. օր յին: 10
- 25 Ուր. ԲԻ. ի. օր յին: 11
- 26 Եր. ՔՅ. իա. օր յին: 12
- 27 ✕ Կիր. ՔՅ. Կարմիր կիւրակի: Միւնդան: 13
- 28 ԲՀ. ԱՅ. իգ. օր յին: 14
- 29 ԳՀ. ԱՅ. իգ. օր յին: 15
- 30 ԳՀ. ԱՅ. իկ. օր յին: Լ. Ժ. Լ. 16

ՍԱԾԻՒ

ՍԱԾԻՒ

31 օր:

ԱՀԵԿԱՆՆ և ՄԱՐԵՐԻ:

ԱՀԵԿԱՆՆ իս:

1	Եշ. ա՛, եղ. օր յին: Պարզ	17
2	Ուր. բ՛. ել. օր յին: Պարզ	18
3	Եր. բ՛. եր. օր յին: Պարզ	19
4 *	Կեր. է՛. ե. Տօն ԵՐԵՒԱՆՈՒ	20
	ՕՐԲՈՅ ԽԱԶԻՆ:	
5	Բշ. գ՛. լ. օր յին:	21
6	Գշ. բ՛. լա. օր յին: ԱՆՅՈՒ Տիզ	22
	ԱՆ Քջոց:	
7	Դշ. տ՛. լը օր յին:	23
8	Եշ. ա՛. լգ. օր յին:	24
9	Ուր. ա՛. լգ. օր յին:	25
10	Եր. բ՛. լե. օր յին:	26
11 *	Կեր. բ՛. զ. ՄԱՐԵՐԻ ա:	27
12	Ա. է՛. լը. օր յին.	28
13	Գշ. գ՛. լը. օր յին: Պարզ և դաս:	29

14	Դշ. բ՛. լթ. օր յին: Պարզ և դաս:	1
15 *	Եշ. բ՛. իս. օր յին: ՀԱՄԲԱՐ- ԶՈՒՄՆ ՔՐԻՍՏՈՍՈՒԹԻ: ԱԲԴՈՒ:	2
16	Ուր. ա՛. իս. օր յին: պհք:	3
17	Եր. բ՛. խը. օր յին: ԳԵՂԵՆԵՐ- ՄՐՄԱՆ և ԱԵՎԼԻ ՌԵՎԵ անցր-:	4
18 *	Կեր. բ՛. է. ԵՐԿՐՈՒԴ Խաղկա- ղարդ:	5
19	Եշ. բ՛. խը. օր յին: Տ. Յանիս:	6
20	Գշ. բ՛. խե. օր յին: Հաղ և առարկե: ցուրդ:	7
21	Դշ. բ՛. խը. օր յին: պհք:	8
22	Եշ. բ՛. խէ. օր յին:	9
23	Ուր. բ՛. խը. օր յին. պհք:	10
24	Եր. բ՛. խէ. օր յին: Լըումն է կարգե անօրինակունաց. Յարու- թան՝ և Աւետարանացն: Ալես:	11
25 *	Կեր. ա՛. ՀՈԴՎՊՈԼՈՒՍ պեհ- ակոսի այսինքն յեսուսը որդ է Զատկէն: Եւս Յ: և Ո. և Լ. ո. Բարեկ: Եւելուն պահաց:	12
26	Բշ. բ՛. ը. օր Հոգե. պհք:	13
27	Գշ. բ՛. զ. օր. Հոգե. պհք: Անյը.	14

- 28 Գշ. Ք. զ. օր Հոգեւ. պհ.ք: Պարս 15
Հերթերումն ամպային եղանակը լուրիսէ:
- 29 Եշ. Ք. Ե. օր Հոգեւ. պհ.ք: 16
Լ.ք. Լ. Ժ. 12:
- 30 Ուր. Դ. Դ. օր Հոգեւ. պհ.ք: 17
- 31 Եր. Ք. Ե. օր Հոգեւ:

ՅՈՒՆԻՍ

ՏՕՐ:

ՄԱՐԻԹԻ և ՄԱՐԶՈՅ:

Մարտըն իբ:

- 1 Ք Կեր աճ. Ա. Սորութեան: Ցեշտ-19
առակ Եղիսայի մարդարէն: Ցերէ:
Նախարարն: Առաջ Էն պահ: Հարստնես:
Ախորժուն եղանակ:
- 2 Բշ. աճ. Սորոց Կուսանացն հուն-20
միսիմեանց: Հանդիսաւոր ուխտ Ա. Ա-
րաւածածին կալեսչին եւ ըստոց:

ՅՈՒՆԻՍ

- ավագի Յէր. Նախ.
3 Գշ. Էլ. Սորոց Կուսանացն Գայ-21
եանեանց:
- 4 Գշ. Էլ. պհ.ք: Ցերէ. Նախ:
5 Եշ. Դ. Սորոցն՝ Ցոհաննեու եա-23
րապետին. և Ալթանազինեայ Խո-
խիսկոպոսին: Թէկըլում է պէղի անցր-
և սրբաբան:
- 6 Ուր. Դ. պհ.ք: Ցերէ. Նախ:
7 Ք Եբ. Դ. Սորոց Հօրին մերոյ Գրի. 25
ԳՈՐԻ ԼՈՒՅՈՒ. ԽՈՐՁԻՆ Ելն ի Վ. ի բա-
պէն: 8). Հանուխաւոր ուխտ Ա. Գրի-
դոր շառաւուրիչ նորակառաց էլելեցոց
երեսնաց:
- 8 Ք Կեր. Դ. Բ. զենի Հոգեւ. Տօն է 26
ԱԱ. ԹԱԿԱԿԱԿԻ ԵԼԵՎ. ԵՅՈՅ Սորոց
ԵԶԱՄԻ. ԱՆԻ: Շաբախ քառաւոր հան-
դիսաւորաւութեանց յամենացն եւ Եղիսայի
Հայ սուրբնեացց: Ցերէ թափէր: Հարս-
տնի: Սոսան և անձրեացին իմ խոսն էլ:
- 9 Բշ. աճ. Սորոց Մանկանցն 27
ԲԵՂԵՂԵՂԻՆԻ, և Ակակիսսի միւսցին,
Մայկիմայ քահանային, և Կուրա-
տիսսի զինաւորին:
- 10 Գշ. աճ. Սորոց Կուսանացն Նու-28
նեայ և Մանեայ: Լա- Եղիս: Մարդ. աճ.

ՅՈՒՆԻՍ

11.	Գշ. Էջ. պհ.ք:	29
12.	Եղ. Էջ. սրբոց Խշանացն՝ Աս-
հակայ և Յովսիմոյ, և վկայեցն
սարգսի և Բաղոսի: Փափռակա-
նչութեան:	30
13.	Աւը. Էջ. պհ.ք: Ճն. Հ. Ժ. 6:	1
14.	Եթ. Ք. սրբոցն՝ Ներսիսիլի: մեծի
Հայրապետին մերոյ և Խաթայ
և զիսկոպոսին:	2
15.	Ք Կիր. Էջ. Գ. զկնի Հոգե. Բարք.:	3
16.	Ա. Լաւառուշի պահոց:	4
17.	Գշ. աչ. պհ.ք: սրբոցն՝ Խղիփա-
նու Կիպրացւոյն, Բաւելայ Հայ-
րապետին, և երեց աշակերտացն
նորին:	5
18.	Գշ. աչ. պհ.ք: սրբոցն՝ Կոստան-
դիանոսի թագաւորին և մօքն Կո-
րոյ Հեղինեայ: Ստորի: անձու:	6
19.	Եշ. Էջ. պհ.ք: սրբոցն՝ Թէսդիո-
սի Գալատացւոյն, և Թալիլեայ,
ըժշկին և Խօթն Կուսաննացն,
որք յԱնկիւրեայ կատարեցան:	7
20.	Աւը. Էջ. պհ.ք: Յեղե. Նախ:	8
21.	Ք Եթ. Էջ. պհ.ք: Գիւղի Գրութի	9

ՅՈՒՆԻՍ

մերոյ 9). Հանդիսաւոր ռակա Ա. Գրե-
գոր Լաւառուշի Նորայաց Եւեղեց.
Երեւանոյ:	
22. ♦ Կիր. Ք. Գ. զկնի Հոգե. Հարոս-
նի: Անձրեային իմ խոսն էշնանի:	10
23. Բշ. Էջ. սրբոց վկայեցն՝ անտո-
նինոսի, Թէսդիոթոսի Անկետոսի և
Փառինոսի:	11
24. Գշ. Ք. սրբոցն Դանիելի մար-
գարէին և երեց մանկանցն՝ Անդ-
րաքայ, Միսաքայ, և արեղնա-
կովի: Վերըսողէս անձու:	12
25. Գշ. աչ. պհ.ք: Յեղե. Նախ:	13
26. ♦ Եշ. Սըլոց Թարգմանչացնմե-
րոց, Խոս.Հ.Ա.ԿԱՅ և ՄԵՍՐՈՎՎԱՅ:	14
27. Աւը. Էջ. պհ.ք: ՄԵԽԵԴԸ որորան:	15
և կոչման: Լը. Հ. Ժ. 12.	
28. Եթ. Էջ. սրբոցն՝ Տրդատայ Թա-
գաւորին մերոյ, և Աշխէն տիկնո-
ջն, և Խոսրովի կատայն: 10). Յեղե.
Համբառնամ:	16
29. ♦ Կիր. Ք. Լ. զկնի Հոգե. Գիւտ
Տիգոյ Ա. Աստուածածին: Հարունիք:	17
30. Բշ. Ք. սրբոցն՝ Կալիստրատոսի
և քառասուն ինն վկայեցն, և
Ղունկիանոսի քահանային:	18

ՅՈՒՆԻԼԻՍ

ՅՈՒՆԻԼԻՍ

31 օր:

ՄԱՐԳԱՐ և ՀՐՈՏԻՑ

Մարդուց ի՞ն:

1	Գշ., ոչ. սըբոյն Զաքարիայ	19
2	Մարգարին: Ավելացնելի եղանակ:	20
3	Դշ., ոչ. պհ. սըբոյն Եղիսէլի մարգա-	21
4	րին:	
5	Ուր., ոչ. պհ.ք:	22
6	Ել., Բժ. սըբոյն Եղիսասան Ո.ո.	23
7	աքելոցն Քրիստոսի, և սըբոյն Պո-	
8	ղոսի հըեքտասան Սամակ ելոյն:	
9	Ավելացնելի եղանակ:	
10	Գշ., Բժ. Զ. զկնի հողե: Բարեի:	24
11	Վարդապետի պահանջ:	
12	Բժ., ոչ. պհ. պհ. Վարդ:	25
13	Գշ., Բժ. բ. օր պհ. Վարդ:	26
14	Դշ., ոչ. օր պհ. Վարդ:	27

10	Եղբն աւուրց Շնիկ աստեղնե:	28
11	Եշ., ոչ. ե., օր պհ. Վարդ:	29
12	Եթ., ոչ. Յիշատակ է Տապանա-	1
	կին հնոյ՝ և տօն նորոյս Ս Եկե- ղեցւոյ Նախարարէ: Հոռչայէն ՏԸՆԿած:	
13	Դ Կիւր. Բժ. ՎԱՐԴԱՎԱՐՈՒԹ: Հանդի- պար ռախր Ս. Զօրավար Եկեղ. Եկե- պար: Յ. և Ո. Գաբրիէլի հրեշտ:	2
14	Բշ. Բժ. բ. օր Վարդ Յիշապարէ:	3
15	Գշ., ոչ. պհ. Վարդ:	4
16	Գշ., Բժ. պհ.ք:	5
17	Եշ., ոչ. սըբոյն: Եսայեայ մար- գարին Սիւլբն աւուրց Շնիկ աստեղն:	6
18	Ուր. ոչ. պհ.ք յերե նախ:	7
19	Դ Ել., ոչ. սըբոյն: ԹԱՂԵՈՍԻ առաքելոյն մերոյ, և սանդիմոյ կունի: 11) Ն. Տ. Օգոստոս:	8
20	Դ Կիւր. ոչ. Բ. զկնի Վարդ: Հար- սանի: Անտիոք Եղանակ: և անցեռոց: չենոտ, որորուածն և ՏԸՆԿած:	9
21	Բշ. Բժ. սըբոյն: Կիպրիանոսի 10)	

- հայիսկոպոսին և քառասուն և
հինգ վիայիցն, և սըբոց կուսա-
նացն Յուստիաննեայ Եւփիմեայ, և
Քրիստինեայ:
- 22 Գշ. Բ. սըբոցն՝ Աթանազինեայ 11
եսլիկոպոսին, և տասն աշակեր-
տացն և հինգ վիայիցն:
- 23 Դշ. Գ. պհք:
- 24 Եշ. Գ. սըբոց Նախակարցն՝ 13
Աթամայ, Աթէլի, Աէթայ, Ենով-
սայ, Ենովլքայ Նոյի, մելքիսեղեկի,
Աթրահամու, իսահակայ, Յակով-
քայ Յովլսեբայ, Մովսիսի, Ահա-
րոնի, Եղիեղազարու, Յեսուայ, Սա-
մուէլի. Սամիստինի, Ենիթայեայ,
Բարակայ, Գէդէոնի և այլոց սը-
բոց Նախակարցն: Վերջ աւուրց
Ենիկ աստեղն:
- 25 Ուր. Գ. պհք:
- 26 Եք. Դ. սըբոց Որդւոց և Թո- 15
ռանց սըբոյն Գըրեգորի Լուսաւոր-
չին մերոյ, արիստակէսի, Վըդա-
նիսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի և
Դանիէլի: 12)
- 27 * Կէք. Պ. Գ. զինի Վարդ: Հար- 16
ստինի: Լը, լ. Ժ. 12:

- 28 Բշ. Ա. սըբոց Մակաբայեցւոցն՝ 17
Եղիազարու քահանային, և Յա-
մունեայ, և հօթն սըբւոցն նորին:
Լուս Եղանակ:
- 29 Գշ. Բ. սըբոց Երկուսասան Մար- 18
գարէլիցն՝ Ավելայ, Ամնվայ, Մի-
քայ, Յովլենայ, Արդիու, Նաւու-
մայ, Ամբակումայ, Յօնանու, Առ-
մանեայ, Անդենայ, Զաքարիայ, և
Մաղաքիայ:
- 30 Դշ. Բ. պհք:
- 31 Եշ. Գ. Սըբոցն՝ Սոփիայ և Երից 19
դստերացն՝ Պիստոսի, Ելզիսի և
Ակապի:
- 20

Օ Գ Ո Ս Ո Ս

31 օր.

ՀՅՕՏԻՑ. Ա.ԻՆԼԵԱԾ և ՆԱԽՍ.ՍՈՒՐԴ.

ՀՅՕՏԵԿ է՛ւ.

- 1 Ուր. գի. պհք. Անջրեւ և որոպումն: 21
2 Եր. բժ. սըբոցն՝ Վըբեզութի Ա.ս-
տուածաբանին: 22
3 ✠ Կիր. գի. Դ. զկնի Վարդ. 23
Լ. վէրտիբումն Ս. Աստուածածնի:
Անջրեւ:
- 4 Բշ. աչ. սըբոց վկայիցն՝ Եւզի- 24
նէսսի, Մակարիութի, Վաղերիսսի,
Կանդէտսոսի և Ակիւղասայ: Անջրեւ:
5 Գ.շ. ա՛ւ. սըբոցն՝ Անդրէի զօրս: 25
վարին և բանակի նորին, Կալինի-
կոսի և Գոմետեայ վկայիցն: Անջրեւ:
6 Պշ. բչ. պհք: 26
7 Եշ. բչ. սըբոցն՝ Անդրիանոսի, 2

Օ Գ Ո Ս Ո Ս

- և կնոջ նորա Ան ստօլայ, Թէտո-
րոսի և Ելեթիւրոսի վկայիցն: 28
8 Ուր. գի. պհք. 29
9 Եր. բժ. Եփենսոսի սուրբ Փողո-
վոյն, Երկու հարիւթ հայրապե-
տացն: Ա.սէլ Էնց ա: 30
10 ✠ Կիր. բժ. Դ. զկնի վարդ:
Բարէի. Ս. Աստուածածնայ պհք:
Որոպինունչ: 1
11 Բշ. ա՛ւ. ա. օր պհք: Ս. Աստ:
Ծն. Է. Ժ. 6: 2
12 Պշ. ա՛ւ. բ. օր պհք. Ս. Աստ.
Անջրեւիցն իսճ խոսն էղանուն: և որո-
պումն: 3
13 Պշ. ա՛ւ. դ. օր պհք: Ս. Աստ. 3
14 Եշ. բչ. դ. օր պհք: Ս. Աստ.
Ղամ տօմարիս մերյա, ՆԱ.Լ.Ա.Ա.Ր.Դ.Դ.
այնէ Տաբէւռութ և իաղանդ Հայ: Տիկն
Եւստիւնին: Ա.Ց.Գ.~1353: Բուժ
Ծուականին Հայոց: Ա.ցւ և Խա-
ռն էղանուն: 4
15 Ուր. բչ. ե. օր պհք. Ս. Աստ:
3. և Ա. Վերտիբումն Ս. Աստու-
ածածնի: Անջրեւ և խոսն էղանուն: 5
16 Եր. բչ. տօնէ Եղողակաթին Օր-
բոյ ԵԶՄԻԱԾՆԻ, ըստ տեսլեան 6

ՕԳՈՒՏՈՒ

- սրբայն Գրիգորի մերոյ Լուսա-
ւորչին: Յէրեւ նոխ: Նոտառիտովին:
3. և Ա. Անշառադարձ պարտերին:
17. ✕ Կիր. Ք. ՎԵՐԱՓՈԽԱՒՄՆ Ս. 7
Ա.ՍՈՒԻԱԾԱԾՆՆԻ: Հանդիսաւոր ուժու-
թ. Ա. Արդաւածածին Կոմբաւին էլեկտ-
րուն երեւանոյ. և Ա. Արդաւածածին
էլեկտ. ժաղաքամտին երեւանոյ որ է նորու:
18. ✕ ԲՀ. Ք. ը. օր Վ. Կ. Յէր. Յէշատակ 8
մերելոց: Յէրեւ. նոխ:
19. ԳՀ. Ք. զ. օր Վ. Կ. Յէր. Յէրեւ. նոխ. 9
Ն. Տեղաբաժներ:
20. ԳՀ. ավ. զ. օր Վ. Կ. Յէր. պհ. Յէր. 10
նոխ. Հաղաքին:
21. ԵՀ. ավ. ե. օր Վ. Կ. Յէր. Յէրեւ. նոխ. 11
22. Ուր. Է. զ. օր Վ. Կ. Յէր. պհ. Յէ-
ր. նոխ. Պարզ և էլեկտր յուրաք:
23. Եր. Է. է. օր Վ. Կ. Յէր. Պարզ և 13
էլեկտր յուրաք:
24. ✕ Կիր. Ք. ը. օր Վ. Կ. Յէր. Յէրեւ. նոխ. 14
25. ԲՀ. Ք. թ. օր Վ. Կ. Յէր. Լ. ը. Ժ. Ժ. 15
12. Անշառային էմա կոստան էլեկտուն:
26. ԳՀ. Ք. ը. սրբոցն՝ Յավակեմայ և 16
Անեայի, ծնողաց ո. Աստուածած-
նի, և կանանցն իւղաբերից:
27. ԳՀ. Ք. պհ. Յէր. 17

ՕԳՈՒՏՈՒ

28. ԵՀ. ավ. սրբոցն Երեմիայի մար-
գարէլին: Փայլամա արէ գուշուն: 18
29. Աւր ավ. պհ. Յէր.
30. Եր. Է. սրբոց առաքելոցն՝ 20
Թագմայի: Յակոբայ և Եմասոնի:
Յէրեւ. նոխ:
31. ✕ Կիր. Է. Գ. պհ. Վ. Կ. Յէր. Գիւռ 21
Գուռույ Յըլուռէւոյ Ա.ՍՈՒԻԱԾԱԾ-
ՆԻ: Հարսանիս: Յ. և Ա. և ս:

Ա Ե Պ Յ Տ Ե Ս Ր Ե Ր

- 30 օր.
ՆՈՒՅՈՒՐԻ և ՀՈՒՅ.՝
Կառասորդ Ճ.՝
1. ԲՀ. Ք. սրբոցն՝ Ատեմաննոսի 22
Ուղեցւոյն, և վկայիցն՝ Գոհարի-

Ս Ե Պ Յ Ե Ա Ր Ե Ր

Նեայ, Ծամրդէսի, Տուքիկոսի և Ուստիկոսի, Յուլիս, և Խոստիլուտոս,	
Աւելիուս է բէղպէ անջրւ իսչ յէտոյ ուարդ:	
2 Գշ. գի: օրբոց մարդարէլցն 23 Եղեկեհի, Եղը և Զաքարիայի, Հօրն Յօհաննու Մկրտչւ: և Խաչ- վերաց:	
3 Գշ. գի: պէճք: 24	
4 Եշ. գի: Սրբոցն՝ Յովաննու 25 Կարսապետին, և Յուբայ արդարոցն:	
5 Ուր. աչ: պէճք: 26	
6 Եր. աչ: Նիկիոյ սուրբ Ժողո- վոյն, Երեք հարիւր տասն և ութ- հայրապետոցի:	77
7 ✕ Կիր. Բչ. Դու զինի Վեր. Բարեւ: 28 ս. Խուչէ ղահոց Յէրւ. Նոխառաւու:	
8 ✕ Բշ. Բչ. ա. օր պէճք: Ս. Խչ: Տօն: 29 Մինդեան Սրբուհուոյ Խուսին ՄՈՒՐԻՈՄՈՒ ՍՈՏՈՒՕՇՈՅՆԻ և յանայի: և Յ. և Ո.	
9 Գշ. գի: ը. օր պէճք: Ս. Խչ: 30	
10 Գշ. գի: գ. օր պէճք: Ս. Խչ: 1 Արհ. Ի. Ճ. 6.	
11 Եշ. գի: գ. օր պէճք: Ս. Խչ. 2	
12 Ուր. գի: և. օր պէճք: Ս. Խչ. 3	
13 Եր. աչ: Տօնէ Սրբոց Եկեղեցւոյ:	4

Ս Ե Պ Յ Ե Ա Ր Ե Ր

ի Խաւակատիս սըբոյ ԽՈՂԻՆ:	
Յուսուսապիչ: Հասի ա:	
14 ✕ Կիր. աչ: ԽՈՂՎԵՐՈՅ:	5
15 ✕ Բշ. Բչ. առն է Խաչի: Յիշա- տակ մեռելոյ:	6
16 Գշ. Բչ. Տօն է Եկեղեցւոյ:	7
17 Գշ. գի: Տօն է Եկեղեցւոյ: պէճք:	8
Անհաստիոր Էպանա: և յուրաք Գէշէրնու:	
18 Եշ. գի: Տօն է Եկեղեցւոյ:	9
Լ. Տօն Ս. Գրիգորի Լաւառուչէն Տէրոյ ի առաջ. Հաւանայ և Նեապօլին:	
Ն. ա. Հոկտեմբեր:	
19 Ուր. գի: պէճք: Տօն է ԽՈՂԻՆ: 10	
Անհաստիոր Էպանա: և յուրաք Գէշէր:	
20 Եր. գի: Տօն է Խաչի: Կոյն: 11	
21 ✕ Կիր. աչ: Ա. զինի Խչվեց: Բարեւ: 12	
Վարպէտոյ Ս. Խաչին:	
22 Բշ. աչ: ա. օր պէճք: Վըգ. Ս. 13 Խչ: Սրբոցն՝ Մամասոյ և Փիլեք- տիմնուի, և Սիմեօնի Սիւնակեցւոյն:	
Անհաստիոր Էպանա: և յուրաք Գէշէրնու:	
23 Գշ. Բչ. ը. օր պէճք: Վըգ. Ս. Խչ: 14 Սրբոց կաւանացն՝ Փիլիպոննեայ և Մարինեայ, և Յուշանայ դստերն մեծն Վարդանայ: Յ. և Ո. Յուն- իւն Յովհան. Կարտաքին ի Անհոյն:	

Ս Ե Գ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

- 24 Գշ. բի. դ. օր պհցւ վ. թղ. Ա. Խչւ 15
Յուրդ և հաշային. լ. ը. լ. ժ. 12
25 Եշ. գի. դ. օր պհցւ վ. թղ. Ա. Խչւ 16
սրբոց հայրապետացն՝ Քարաղա-
մու, Անթիմոսի և Երանոսի:
26 Ուր. գի. ե. օր պհցւ վ. թղ. Ա. Խչւ 17
27 Եր. ոչ. օրբոցն՝ Գէորգեայ զօ-
րաւարին. և Աղոկառոսի և Ռո-
մանոսի երգեցողին:
28 ✽ Կիր. տի. Գ. զկնի Խչլցւ Տօն 19
է Վարագոյ Ա. Խօ. Զին. Բ. Տա-
րեդարձ Օծման Աստուածարեալ
Համուապետի Տ. Տ. Մաքուի Ա.
Վեհափառ և որբաղնապոյն Կա-
թողիկոսի ամենայն Հայոց:
Հարսանիք:
- 29 Բշ. աչ. սրբոցն՝ Դաւթի Դիմե-
ցոյն, և միայլիցն՝ Դամբէոսի և
Ղամբէուհոյն:
- 30 Գշ. աչ. սրբոցն՝ Եւստաթէոսի, 21
և կնոջ Եւրա Թէոփիառոսի, և
Երկուց սրբոցն, և կուռնացն՝
Երմնեայ և Ենքառարինեայ:
Յ. և Ո. Լուսուրէն Տէրոյ Ա. Գրե-
քորի, և լուս. Հակիմնէն և Պայե-
անէն և այլց:

72

Հ Ա Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր

Տ Ա Ր :

ՀՈՒՒԻ և ԱՈՒՀՄԻ.

Հառի Ճեւ.

- 1 Գշ. բի. պհցւ:
Գէշէները սահմանակիչ:
2 Եշ. բի. սրբոց Եշխանացն՝ Սո-
հակայ և Համազառապայ:
3 Ուր. գի. պհցւ:
4 Եր. ոչ. սրբոց Խօթանասուն և
Երկու աշակերտացն՝ Քրիստոսի:
5 ✽ Կիր. տի. Գ. զկնի Խչլցւ:
Հայաստնիք:
6 Բշ. տի. սրբոցն՝ Փոկասու Հայ-
քապետին. և Երանոսի հետեւողին
առաքերոցն:
7 Գշ. աչ. սրբոց Կուռանացն՝ Թեհ-
ղի, Վառվառեայ և Պեղիգեայ:
Թառութեան

Լ.

Հ Ա Կ Ց Ե Մ Բ Ե Ր

8	Գ. ամ. պհ.ք: ՄՆ. Լ. Ժ. 6:	29
9	Եշ. էջ. սրբոցն՝ Պանդալեոնին
ըժշկին, Երմողեայ քահանային և
Եւպրակտիսեայ կուսին:	1
10	Ուր. Էջ. պհ.ք:	2
11	Եր. էջ. սրբոց Թարգմանչաց
Քարդավետացնմերոց՝ Մեսորովքայ,
Եղեշէի, Մովկէսի Քերթողին,
Դաւթէի անյաղթ Փելիմոփային,
Գրեզորի Նարեկացւոյն, և Ներ-
սիսի Կլայեցւոյն:
Տաչ, չը և հռչակին.	3
12	Ք կիր. գէ. և. զկնի Խչվց:
Հարսանիչ:	4
13	Բ. էջ. Գիւտ Նշխարաց Սըր-
բոյն Գրեգորիսի Ա.գուանից Կտ-
թուղիկոսին, և սրբոց Հարցըն
Թաթլոյ՝ Վարոսի և Թումասու,
Անտօնի և Կրօնիդեայ ևս և եօթն
Խոռահարակացն՝ ոքք յիննակինաց
վանսն կատարեցան:	5
14	Գ. էջ. տի. սրբոց առաքելոցն՝
Անանիայի, Մատթէի, Բառնաւայ,
Փելիպոսի, Յօհաննու, Եղիշայի և
Սուղիանոսի Հանդիսաւոր սելու և.	6

Հ Ա Կ Ց Ե Մ Բ Ե Ր

15	Գօրտար Ելեզւարյան Երեւանց, ուր
Գործնի Քերեղանն առաջ, և Անտնիոյի:	7
16	Եշ. ամ. սրբոցն՝ Գիւնիշսոսի
Արիսուղացւոյն, և առաքելոցն
Տիմոթէոսի, և Տիառոսի:	8
17	Ուր. Էջ. պհ.ք:	9
18	Եր. է. Սրբոց Աւետուրանչացն՝
Մատթէոսի, Մարկոսի, Ղուկասու
և Յոհաննու: Անյուն, Քէշէը ցուրտ:	10
19	Ք կիր. էջ. Զ. զկնի Խչվց:
Հարսանիչ: Անյուն, Քէշէնէրը ցուրտ:
Ե. ա. Նոյիմբեր:	11
20	Բ. էջ. սրբոցն՝ Ղունկիանոսի
Հարիւրապետին որ հաւատաց և
Խաչելութիւնն Քրիստոսի, և Յով-
սէփայ Աստուածահօրն, և Յովլ-
սէփայ Արիմաթացւոյն, և բարե-
կամին Քրիստոսի Ղազարու, և
քերցն նորա Մարթայի և Մարի-
ամու: Մէջու ստանաձանիչ:	12
21	Գ. էջ. տի. սրբոցն՝ Թէոդիտոնի
Քահանային, և Զենոնի զինաւորին
Մակարայ, Եւգրեսիայ, և Խամելայ:
և Յիշուր. համօքէն ան. ննջեցւոց:	13
22	Գ. էջ. տի. պհ.ք:	14

Յ Ա Կ Տ Ե Մ Ր Ե Ր

- 23 Եշ. ո՞չ, սրբացն՝ Խառըիթեանց, 15
և միայիցն՝ Արտակարայ և Քրիս-
տովորի, և երկուց կանանցն՝
Ալիքնիկեայ և Ակուլինեայ:
Լուլ. Ճ. 11:
- 24 Աւը. ո՞չ, պէ՞ք: 16
- 25 Եր. Բ. Սրբաց երկառասանից 17
Վարզապետացն՝ Ոհթէսսի, Գի-
տիչստուի, Սեղբաստրսսի, Աթա-
նասի, Կիրզի Նրուսազիմացւոյն,
Եփրեմի Խորին Ասորոյ, Բարսզի
Կասրացւոյն, Գրիգորի Նիւսա-
ցւոյն, Գրիգորի Աստուածաբանին,
Եպիփանի Կիպրոսցւոյն, Յովհան-
նաւ Ասկերեցանին և Աբրզի Աղ-
քասնդ բացւոյն: Տ-
- 26 + Կիր. Բ. Է զիկի Խչվյ: ԳիիՏ 18
ԽՈՂՋ: Հարսանիք:
- 27 Բ. Շ. ո՞չ, սրբացն՝ Անառառաց 19
քաշանային, և Վարսսի և Թէո-
դորիանաց, և սրդւոց նորա, և
որք ընդ նմա կատարեցան:
Թէշընաք ունչուն:
- 28 Գ. Շ. ո՞չ, սրբացն՝ Հետիրեքեանց 20
որք ի Սս մուսատ կատարեցան,
և Անևանասի Սեղաստացւոյն և

Յ Ա Կ Տ Ե Մ Ր Ե Ր

- Բաբելայ ծերոյն, և ոթառն
Ըսրու աշակերտացն նորին:
Թէնչընաք ունչուն:
- 29 Գ. Շ. ո՞չ, պէ՞ք:
- 30 Եշ. ո՞չ, սրբացն Յովհաննաւ. Ոս-
կերերան հոյրապետին:
Ուզըն հով, անհասորապ եղանակ:
- 31 Աւը. ո՞չ, պէ՞ք:
Ոնյին, հայմազին անհասորապ եղանակ:

Ն Ո Յ Ե Մ Ր Ե Ր

ՅՈ օր.

ՍՈՀՄԻ և ՏԾԵ

ԱՄՀԾԻ ի:

- 1 Եր. ո՞չ, Տօն ամենայն սրբոց՝
Հուց և Նորոց, Յայտից և Ույոյ- 24

ՆՈՅԵԱՐԵՐ

- տեց։ ՄԵՆՏԻՃ, հողմ և անյրե հրբ-
իսյին։
- 2 ✚ Կիբ. Էջ. Ը. զինի Խչից։ 25
Հարուսնի։
- 3 Թշ. Էջ. սրբոցն՝ Ստեփաննոսի 26
Հոռոմայ Հայրապետին, և քահա-
նայիցն և սարկաւաղացն, և ժո-
ղովրդոցն։
- 4 Գշ. Էջ. սրբոցն՝ Ալեքսեևայ 27
Եպիփառոպոսին և Յովանիայ քահա-
նային Այիթալայ սարկաւաղին,
և Պղատօնի միային։
- 5 Գշ. Էջ. պհք։ ՏՌԵ։ 28
- 6 Եշ. Էջ. սրբոց Հայրապետայն՝ 29
Մեարսիանոսի, Աղքանեղըսոսի,
և Պողօսի խոստովանողին, և Նո-
տարացն՝ Մարկվանոսի և Մար-
տիրոսի,
- 7 Ուր. Էջ. պհք։ Նովոտոչնու։ 30
- 8 Եթ. Էջ. սրբոց Հրեշտակառե-
տացն՝ Գաբրիէլի և Ուլքայիլի, և
ամենայն երկնային ղօրացն։
Ծն. Հ. Ժ. 5։
- 9 ✚ Կիբ. աւ. Թ. զինի Խչից։ 2
Հարուսնի։
- 10 Թշ. Էջ. սրբոցն՝ Մելքոնոսի Ուն- 3

ՆՈՅԵԱՐԵՐ

- տիոքայ Հայրապետին, և Մինասայ
Եղիսպատացւոյն, և միւս Մելքոնոսի
եպիփառոպոսին։ Բուքայ քահանային
և Ելիու սարկաւաղին։
- 11 Գշ. Էջ. սրբոցն՝ Դիմիտրիայ
վկային, և Բասիլիկոսի քահա-
նային։ 4
- 12 Գշ. Էջ. պհք։ ՏՌԵ։ 5
- 13 Եշ. Էջ. սրբոցն՝ Գուբրիասայ,
Սամոննասայ, և Աքիբայ սարկա-
ւաղին, Ուոմանոսի միայնակեցին,
Մանկանն խոստովանողի, և Հիւ-
սիքոսի զինաւորին։ 6
- 14 Ուր. Էջ. պհք։ Յ. և Ո. Փիլիպ-
պոսի առաք. Քորեկ. 40 օքեայ պահոց
Ծնադր. Քրիստոն։ 7
- 15 Եթ. Էջ. սրբոց առաքելոցն՝ 8
Ունգրէի և Փիլիպոպոսի։
- 16 ✚ Կիբ. աւ. Ժ. զինի Խչից։
Բարեկ. Յէսոնէի պահոց։ 13։ 9
- 17 Եշ. աւ. օր պհք։ Յիսու։ 10
- 18 Գշ. Էջ. ըս. օր պհք։ Յիսու։ 11
- 19 Գշ. Էջ. գ. օր պհք։ Յիսու։ 12
- Անյրե, Յիսու։ 13
- 20 Եշ. Էջ. դ. օր պհք։ Յիսու։ Յերեկ. 13

ՆՈՅԵՍՐԵՐ

1.

- Նոյեսր, Յուշր, անձիւսոյ իւմ չիւնոր
է շանուի:
- 21 + Ուր, Ք: և, օր պէց: Յիս: Եթ: 8 14
սմաց Ընծութութն Ա. Ա.Ս.Թ.Ա.-
ԾԱԾՆԻ և ՏԱՃԱՐՆ: Եւս Յ. և Ա.
22 Եր. Ք: սրբոցն՝ Գրիգորի սրբն- 15
չելագործին, Նելողայսուի Հայրա-
պետին և Միւռաննայ Խպիսկոպո-
սին: Լը լ. Ժ. 11:
23 + Կիր. Ք: Ա. Յիս. Հարանիչ:
24 ԲՀ. Պ: սրբոց կուսանեցն՝ Յու- 17
լանեայ, և Վասիլուհւոյ:
25 ԳՀ. Պ: սրբոցն՝ Ղունիսանոսի 18
քահանային, Տարագրոսի, Պրօպոսի,
Անդրոնիկոսի և Անեսիմոյ և այ-
լոց աշակերտացն Պօղոսի:
26 ԴՀ. Ք: պհ. պհ. 19
27 ԵՀ. Ք: սրբոցն՝ Կղմայ Հայրա- 20
պետին, և Բագրատաց Տուունն-
նոյ Խպիսկոպոսին: Յ աշր և Տու-
ուննուստոր:
- 28 Ուր. Ք: պհ. Յէրէ, Յուի. 21
Մաստիլատոր և յարդեղ Հնի նոյնողիու:
- 29 + Եր. Ք: սրբոց առաքելոց և 22
առաջին Կուսաւորչացն մերոց
ԹԱԴԵՍԻ և ՔՈՐԴՈՒԴՅՈՒԹԵՍՈՒԽ:

ՆՈՅԵՍՐԵՐ

1.

- 11 և 14):
30 + Կիր. Ք: Ա. Յիս. Հարանիչ:
23

ԴԿՅԵՍՐԵՐ

31 օր.

ՏՐԵ և ՔՈՂՈՑ

ՏՐԵ է:

- 1 ԲՀ. Ք: սրբոցն՝ Գհնաքիսուի 24
Խպիսկոպոսին և Մերկեռիսուի զե-
նաւորին, և Յակովիլոյ և Երաւա-
նոսուայ:
- 2 ԳՀ. Պ: սրբոցն՝ Կուսանիլիսուի 25
հարիւրագետին, և Յմաւանի ազ-
գականին Քրիստոսի օր խաչեցա-
յնոււսողիմ Պօղիկաքպոսի Հայ-
րապետին Զմիւռնոյ, և միայիցի

Գ Ե Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր		
3	"ը.ք. յարելս կատարեցան:	
3	Դշ. ա՛ն. պհ.ք.	26
4	Եշ. բջ. սըբոց հարցն եղիսպատ-	27
	ցւոց Պօղոսի, Պօդայ, Մակարայ	
	Եւսորի, Յօհաննու Գրմեցոյն,	
	Յօհաննու կարճահասակին, Նե-	
	զռսի Արսենի, Ալսիանու, Դանի-	
	էլի, Սըբագիոնի, Մակարիսոսի, Պիմի-	
	նի, և այլոց սըբոց հարցն:	
5	Ուր. բջ. պհ.ք:	28
6	Եբ. էջ. սըբոցն՝ Նիկողայոսի	29
	Զմիւռնացւոյ սքանչելազործ հոյ-	
	սաղեսին:	
7	Կիբ. էջ. Գ. Յիս: Բարեկ. և.	1
	Յակոբայ պհ.ք: Ծն. Ժ. ծ. ծ:	
8	Բշ. էջ. պհ.ք: սըբոցն՝ Մինասյ.	2
	Արմողինայ և Գրաբոսի, և Կա-	
	մաւոր աղքատացն Յօհաննու և	
	Ալեքսիանոսի: Ցերե. Նախ.	
9	Ք. Գշ. ա՛ն. պհ.ք: ՅՂԱ Իթ.ի Խն	3
	սըբոց կաւոնն ՄՈՒԱՄՈՒ ի յԱհ-	
	նայի: և Յ. Լ. Ու:	
10	Դշ. ա՛ն. պհ.ք:	4
11	Եշ. ա՛ն. պհ.ք: սըբոցն՝ Եւսորա-	5
	տիսի, Օքսենտիսի Եւղինիսոսի,	
	Այբեստիսի, և Մարգարիտոսի:	

Գ Ե Կ Տ Ե Մ Բ Ե Ր		
12	Ուր. բջ. պհ.ք: Ցերե. Նախ:	6
	ՔՈ.ԼՈՅ ա:	
13	Եբ. բջ. սըբոցն՝ Յակովիլայ Մըծ-	7
	ըրեայ հայրապետին: Մարուդէի	
	Հղ'նաւոցին, և Մելիտոսի Եպիս-	
	կոպուլին:	
14	Ք. Կիբ. էջ. Գ. Յիս:	8
15	Բշ. էջ. սըբոց հայրապետացն՝	9
	Իղնաւախոսի Աղդէի և Մարութայի	
	Եպիսկոպոսին:	
16	Գշ. էջ. սըբոցն՝ Թէսովումոյայ	10
	Եպիսկոպոսին, և Թէսովեայ վկա-	
	յնն, և չորեց զինուորացն, Բասո	
	սի, Խոսելի Եւտիդի, և Բասովի-	
	գեայ:	
17	Գ. էջ. պհ.ք:	11
18	Եշ. ա՛ն. սըբոց կուսանացն՝ Խն-	12
	դոսի, Դամնայի, և Գուրեիկոսի	
	քահանային, և Երկուց բերուցն:	
19	Ուր. ա՛ն. պհ.ք:	13
	Ըստ Եսոր տօմարի Յունվար, և	
	Տարեմուա 1904 թ. և տօն տնօ-	
	ընտութեան Տեառն:	
20	Եր. բջ. Նախավիլայ և անդրա-	14
	նիկ Թագաւորին մերոյ սըբոցն	
	Արգարու: 14):	

21	Ք կիր. բ: Ե. Յիս. Լը. Ժ. 12:	15
22	ԲՀ. Գ: սրբոցն՝ Արքահամու և Խորենայ, և անարծաթ լժշկացն Կողմայի և Գամփանոսի: և Աս- տուածատրոյ վկայեն: Յէրէ. Նոր:	16
23	ԳՀ. Գ: սրբոցն՝ Գաւթի մար- դորէն և Յոկորայ առաքելոցն:	17
24	ԳՀ. Գ: պհք: Յէրէ. Նոր:	18
25	Ե. Ո. Ճառագույց ջննդ.	19
26	Ե. Գ: պհք: Սուլիմանոսի Նախավկացն և առաջին Արտի- րոսին Յ. և Ո. Ծընուանդն Քընդառոսի: և ուրիշ է Տիգրան յան Յունիացի:	20
27	Ո. ը. Պ: պհք: Յէրէ. Նոր:	21
28	Գ կիր. Բ: Զ. յիս: Յէրէ. Նոր:	22
29	ԲՀ. Բ: սրբոցն՝ Արքաւոցն՝ Ար- ուման. Յակովքայ Առաքելոցն և Յովհաննես Աւետարանչին:	23
30	Բարեկենդան Ծննդ և ան պահոց:	24
31	Գ. Գ: ար պհք: Յննդ:	25

Կարե որ Տանեթութիւն:

Թաւանշաններով տօների համար ահա-
սել՝ մեր, նախկին տարբիններուն հրատա-
րակուած մածաղիր Օրոցոյցների:

”Ծաղին ընդունեաց“
յաւելուածները:

1. ՏԵ՛Ա Ո. տարի 1876 թ. 1 յաւել.
2. — ը. ա. 1877 թ. 12 յաւ.
3. — ա. ա. 1876 թ. 2 յաւ.
4. ՏԵ՛Ա 1878 թ. 33 յաւ.
5. — ա. ա. 1876 թ. 3 յաւ.
6. — ը. ա. 1877 թ. 11 յաւ.
- դ. ա. 1879 թ. 2 յաւ.
7. — դ. ա. 1879 թ. 49 յաւ.
8. — ը. ա. 1877 թ. 11 յաւ.
9. — դ. ա. 1878 թ. 34 յաւ.
10. — դ. ա. 1881 թ. 96 յաւ.
11. — ը. ա. 1877 թ. 10 յաւ.
12. — դ. ա. 1881 թ. 97 յաւ.
- է. ա. 1882 թ. 116 յաւ.
- Ժ. ը. ա. 1888 թ. 236 յաւ.
- Ժ. ա. 1885 թ. 206 յաւ.
- Է. ա. 1883 թ. 163 յաւ.
14. — ը. ա. 1877 թ. 10 յաւ.
- դ. ա. 1878 թ. 32 յաւ.
15. — դ. ա. 1879 թ. 48 յաւ.
13. — դ. ա. 1879 թ. 50 յաւ.

ԺԱՄԱՆԱԿԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ Ա.9.
ԳԱՅԻՆ ԵՒ ԱՅԼ ԱՆՑԻՑՆ
ԵՐՍԻԵԼԱԾ ԱՇԽԱՐՀԻ:

ի ստեղծմանէ աշխարհի ցայժմն է	
	0.լը.
ըստ հաւոյ Վաստիայի.	7603.
՝ Ավելինապայ Ա.դէ.ք-	
սանդրացւոյ	7527.
՝ Ֆօվիլ Էսյի ՚	7418.
՝ Ընդհանուր Եւրո- պայտոց	7411.
՝ Յուլիայի Ափրիկա- նացւոյ	7403.
՝ Բուն տօմարի Հայոց	7328.
՝ Եւսելիսայի Ա.	7232.
՝ Դայն Բ.	7102.
՝ Յովսեփայ Ֆլամիլի	6065.
՝ Դեօնիսիայի Սալոմ. .	5906.
՝ Աւաշիրիայի	5906.
՝ Պէտավիայի.	5886.
՝ Սիլակերիայի	5860.
՝ Հրէեց.	5661.
ի ստեղծմանէ աշխարհի մինչև ի ծնունդն Քրիստոսի	
ըստ հաւոյ Ընդհ. Եւրոպ .	5532.

Ըստ հաւոյ Բան Հայոց Տօմարի 5449.	
՝ Միսիթարայ Ա.լրի վանեցւոյ պատմա- գրող Հայոց վար- դապետի.	5222.
ի Զընեղեղեղն մինչև ցայժմն է	5066.
ի պատերազմն Տրովալայ, ուր մեռաւ վերջին Եշխանին Հայոց Զայրմայր	3085.
ի պատերազմն Ա.դէ.քսանդրի Մակեդոնացւոյ Ընդ Դարե. հի, ուր մեռաւ աքբայն հա- յոցվահէ, որով վիրջացաւ. Եշխանութիւն տահմին հոյ- կալանց.	2230.
ի Ծննդենէ Յիսուսի Քրիս- տոսի.	1903.
ի Հաւատալոյ Ա.բգարու ան- դրանիկ թագաւորութիւն մերոյ ի Քրիստոս.	1870.
ի Հիմնարկութենէ առաջին Քրիստոնէական հիեղեցւոյն Հայոց. որ ի յազհսիայ	1871.
ի Ճեռագրութենէ յառա- ջին եպիսկոպոսին Հայոց. ի Թաղէսոսէ առաքելոյ	1871.
ի Ծննդենէ Լուսաւորչին մե- րոյ ուրոյն Քրիստոսի. . . .	1646.

Յեղիցն սրբոյ Լուսաւորչէն	
մերոյ և վրբապէն և ի լու-	
սաւորութենէ ազգ Հայոց 1602.	
ի շինութենէ սրբոյ Եջմիածնի 1600.	
ի Նեկիոյ Ս. ժողովոյն . . . 1578.	
ի Կ. Պոլսոյ Ս. ժողովոյն . . . 1522.	
ի յնդիւսոսի Ս. ժողովոյն . . . 1472.	
ի գիւտոյ գրոց Հայկական . . . 1493.	
ի Թարգմանութենէ Աստուա-	
ծաշունչ գրոց ի Հայ բառ	
բառ 1492.	
ի նորոգութենէ տօմարիս մե-	
րոյ. 1352.	
ի բաժանմանէ վրաց ի Հայոց 1315.	
ի սկզբնաւորութենէ թա-	
դաւորութեան Ուռասաստա-	
նեաց մինչև ցայժմո ի . . . 1041.	
ի յընդունենիլութենէ Ուռ-	
աստանեաց Քրիստոնէա-	
կան ուղղափառ Ս. Կրօնի. 915.	
ի գիւտոյ գիւտակին 635.	
ի սկզբնաւորութենէ թա-	
դաւորութեան Օսմանեան	
մինչև ցայժմո է. 603.	
ի գիւտոյ կողմնացուցին 601.	
ի գիւտոյ թթաշինութեան 530.	
ի յարշաւելոյ Լանկիթ ամուրայ	
ի Հայտասան 516.	

ի գիւտոյ տպագրութեան	462.
ի վերջին տեղափոխութենէ	
և վերահստատութենէ	
ամենայն Հայոց Ընդհան-	
րական Հայրապետական	
Աթոռոյ ի Ս. Եջմիածնին	
Վաղարշապատ 460.	
ի սկզբնաւորութենէ պատ-	
րիալգութեան Հայոց ի	
կոստանդնուպոլիս. ի Յո-	
վակիմայ Եղիսկոսոսէ Պը-	
րուսացոյ 440.	
ի գիւտոյ Ամերիկայի 411.	
ի գիւտոյ Ժամացուցի 402.	
ի սկզբնաւորութենէ տպա-	
գրութեան Հայկական տա-	
ռեց 338.	
ի գիւտոյ օդապարիկ զնդի 121.	
ի գիւտոյ շոգենաւե 99.	
ի շինութենէ Լազարեանց	
Հայկական Ճեմարանէ Ալե-	
ւելեան լեզուաց ի Մոսկուա	87.
ի Յառմանէ Խուսաց Երևանի	
և նահանգաց նորին. 76.	
ի բացմանէ Ազգային Հողի որ	
Դպրոցի Հայոց Տվիթիսի	
Ներսէնէ Ալքեմիսկոսոսի. 78.	
ի Յայցելութենէ Օդստափառ	89.

մ.	կայսեր նիկողայոսի սահմանացս հայաստանի և այլոց	66.
ի	գիւտոյ լուսանկարի	64.
ի	բացմանէ „Գասպարենան աղքատանցի. վասն մա- սակարարելոյ հայազգ. տը- նանկաղ որ ի Մոսկուա.	62.
Յացիլութենէ Օդոստափառ մեծի Կայսեր Աղքաբանդըի Բ. սահմանացս հայաս. և այլոց	53:	
ի	Հաստատութենէ Մարդա- սիրական ընկերութեան յանուն սրբոյն Գըեգորի Լուսաւորչին մերոյ որ ի Բագու.	40.
ի	բացմանէ Ժառանգաւորսց դպրոցին հայոց յերուսա- ղէմ	38.
ի	Հըստարակութենէ , Վիօնու հայոց ամսազըոյ յերուսա- ղէմի	38.
ի	շինութենէ և ի Հաստա- տութենէ, հնութեան եւ- ըլց թանգարանացն որ առ կից տաճարին սրբոյ Եջ- մածնի	35.

ի	Ելքանորովով թենէ տպա- րանի սրբոյ Եջմիածնի ի Տ. Տ. Գէորգայ Պ. սրբ- բազնազոյն Կաթուղիկոսի տմենայն հայոց	35.
ի	Հըստարակութենէ , Արա- բատի ամսազըոյ Ս. Եջմի- ածնի	36.
ի	շինութենէ Ճեմարանի սր- բոյ Եջմիածնի.	33.
ի	Կըլին այցելութենէ Օդոս- տափառ մեծի Կայսեր Ա- ղքաբանդը Բ. Գայլստանի և Վրաստանի	32.
ի	Ռուսական տաճկական պա- տերազմէն	27.

ՄԵՆԱՀԱՆԴԵՍ ԱԻՐԻՄՔ

Եկեղեցական տօնից և տօնա-
խմբութեան

ԿԱՅԱԲՈՒԿԱՆ ՏՈՀՄԻՆ ՌՈՒՍՈՅ

Որչ աղջ' քն ապէնսովուն և դա-
րպագանովուն պարտադաշից:

ՅՈՒՆՎԱՐ

1. Նոր տարի, և Տօն ԹՀՂՄ-
առութեան Տեսան:

6. Տօն Աստուածայայտնու-
թեան և Մկրտութեան Տեսան:

ՓԵՏԲՎԱՐ.

2. Տեսոնընդառած:

14 և 15 Ուր, և Եր, Պանկրուտի:

ՄՈՒՏ

25. Աւետումն:

ԱՊՐԻԼ.

3, 4 և 5 Զարչարանաց օրեր:
6—12 Զատիկ և զատկական
եօթնեալ:

23. Անուանակոչութիւն Նորին
Կայս. Մհծ. Թագուհի Կայ-
սերուհւոյ ԱԼԵՔՍՈՆԴՐՈՅ
ՖԵՕԴՈՐՈՎՆԱՅԻ:

ՄՈՅԻՍ.

6. Ծն. Ն. Կ. Մհծ. Օգոստավառ
Կայսեր ՆԻԿՈԼԱՅ ԱԼԵՔ-
ՍՈՆԴՐՈՎՉԻ:

9. Բերումն Նշխարաց Ա. Նիկո-
ղայոսի սքանչ:

14. Թագադրութիւն և Օծու-
մբն Ն. Կ. Մհծ. Օգոստա-
վառ Կայսեր ՆԻԿՈԼԱՅ
ԱԼԵՔՍՈՆԴՐՈՎՉԻ և Օգոստ
Կայսերուհւոյ ԱԼԵՔՍԱՆ-

ԴՐԱՑ ՖԵՕԳՈՐՈՎՆԱՅԻ

15. Համբարձումն:

25. Ծն. Ն. Կ. Մ. Օգոստավիտու
թաղուհի Կայսերուհւոյ
ԱԼՔՍԱՆԴՐԱՅ ՖԵՕԳՈ-
ՐՈՎՆԱՅԻ:

25. Հոգեգալուստ:

26. Օր Հոգեգալստեան:
ՅՈՒՆԻՍ

29. Ա. Առաք. Պետրոսի և Պօ-
ղոսի:

ՅՈՒԼԻՍ

22. Ան. Ն. Կ. Մ. Մայր Կայ-
սեր՝ Կայսերուհւոյ ՄԱՐԻԱՅ
ՖԵՕԳՈՐՈՎՆԱՅԻ:

ՕԳՈՍՏՈՍ

6. Այլակերպութիւն Քրիստո-
սի:

15. Վերափոխումն Ա. Աստուա-
ծածնի:

29. Գլխատումն Ա. Յովհաննու
Մկրտչին:

30. Տօն ասպետութեան Ա Ա-
լքսանդրի Նեվացւոյն:

ԱՅՑԵՄԲԵՐ

8. Ծն. Ա. Աստուածածնի ի
յԱննայէ:

14. Խաչմերաց:

26. Ա. Յովհաննու Աւետարան-
չին:

ՀՈԿՑԵՄԲԵՐ

1. Պաշտպանութիւն Ա. Աս-
տուածածնի:

21. Գահակալութիւն Ն. Կ. Մ.
Օգոստավիտ Կայսեր ՆԻԿՕ-
ԼԱՅ ԱԼՔՍԱՆԴՐՈՎԶԻՆ:

22. Օր պատկերին Ղաղանու Ա.
Աստուածածնին:

ՆՈՅԵՄԲԵՐ

14. Ծն. Ն. Կ. Մայր Կոյս
սեր՝ Կոյսերուհուոյ ՄՈ-
ՐԻԱՅ ՖԵՇՈՐՈՎՆԱՅԻ:

21. Երից ամոց ընծայումն Ս.
Ա.Առուածանի ի տաճարն:

22. Ծն. և Անուանակոչութիւն
Ն. Կ. Բ. Թագաժառանդի:
և Մ. Եշխանի ՄԻՔԱՅԵԼ,
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐՈՎԶԻ:

ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

6. Ս. Նիկողայոսի սքանչ. Ան-
ուանակոչութիւն Ն. Կ. Մ.
Օգոստափառ Թագաժառանդի-
սեր ՆԻԿՈԼՈՅ ԱԼԵՔՍԱՆ-
ԴՐՈՎԶԻ:

25. Ծն. Քրիստոսի:

26Հ27. Աւուրք Ծննդ. Քրիս-
տոսի: ւ ա ւ ւ

ՃԱՆԱՊԱՐՀԱՅՈՅՅ ՓՈՍՏԻ

ԶԱՆՉԵԿԻ ԱՀԵԱԼ ԱՆՑԵ ի Էպյուլոնն
Արեանու նոհանգ.

Ճո լիքից Վերստ.

1, Ալինջաշոյ . . .	15
2, Նախիջևան քաղլ . .	$24^{1}/4$
	$39^{1}/4$

ՆԱԽԻՋԵՎԱՆԻ

3, Գէիւկ-Դիւզի . . .	18
4, Կիվրախ	$14^{3}/4$
5, Դաշարխ	$12^{3}/4$
6, Բաշ-Նորաշէն . . .	10
7, Սագարակ	$22^{1}/4$
8, Դաւալու	$18^{3}/4$
9, Ղամարլու	$18^{3}/4$
10, Ախամելշլու . . .	15
11, Նրեան քաղաք . .	13

Գումարն Է . $143^{3}/4$

ՓՈՍՏԱՅԻՆ

ՏՐԱՊԵՆԵՐԻ (ՊՈԾՎԼԿԻ) ՊԵՂԱԿԱՆ
ԳԻՆԵՐԸ:

ՏՐԱՊԵՆԵՐԸ ՊԵՂԱԿԱՆ ՀԱՄԱՐ ԲԱ-
ԺԱԿԱՆՆԵՐԸ Են 3 ՀԱՐԳ.՝
ՎԱՐԱՐԱՏԵՐԸ.

	Տինչել 2 ֆ.	Տինչել 7 ֆ.
1) Աւրապահան Ռուսա- ստան և Անդրկովկաս . . .	20 կ.	40 կ.
2) Արևմաեան Սիբիր և Թուրքաստանի կողմն(հան- դերձ Անդրկասպեան գա- ւառող)	30	60
3) Արևելեան սիբիր . . .	40	80

Խակ եթէ ծրացների քաշն 7 ֆնտից աւե-
լի է, այն ժամանակ ըացի վերոյիշեալ
սահմանեալ դնից ամեն մի աւելացած
ֆնտին պէտքէ վճարել հետեւ եալ կարդա-
Մինչեւ 500 վերաս 5 կ.
500-ից մինչեւ 1000 10 " "
1000 — — 2000 20 "

2000 — —	3000	25	կ.
3000 — —	4000	30	"
4000-ից բարձր լինի	35		"
Տրապեների Անդրկասպեան			
վճարվում,	5		"
Ապահովագրութեան			
(սորաք.) բուրլուն . . .	1/2		"

3 0 կ 3 0. կ

Արքանական Դրախտար լշւլեր.

Մուրհակների-մշ.ք- միլի թղթերը.	կալուած աղբերեկ և պայմանագրերե նկառված թղթերը.
Գումար.	Բ. կ.
մինչեւ 50 թ. — 10	մինչեւ 100 թ. — 40
100 " — 15	200 " — 80
200 " — 30	300 " 1 20
300 " — 45	400 " 1 60
400 " — 60	500 " 2 —

v.	Բ.	Կ.	v.	Բ.	Կ.
500	"	—	75	600	"
600	"	—	90	700	"
700	"	1	05	800	"
800	"	1	20	900	"
900	"	1	35	1000	"
1000	"	1	50	2000	"
1500	"	2	25	3000	"
2000	"	3	—	4000	"
3000	"	4	50	5000	"
4000	"	6	—	6000	"
5000	"	7	50	7000	"
6000	"	9	—	8000	"
7000	"	10	50	9000	"
8000	"	12	—	10000	"
9000	"	13	50	20000	"
10000	"	15	—	30000	"
20000	"	30	—	40000	"
30000	"	45	—	50000	"
40000	"	60	—	100000	"
50000	"	75	—	200000	"
				300000	"
				500000	"

Երկրագնուի վերայ ժողովուրդ-
ները խօսումեն 3600 լեզուից
աւելի:

Բոլոր դաւանութիւնները եր-
կրագնդիս վերայ հաշվումեն
1000 ից աւելի

Ամենամեծ քաղաքները աշ-	
խարհիս մէջ են՝ —	
Պեկին՝ ուր բնակ.	4,500,000
Լոնդոն՝	4,190,000
Փարիզ՝	1,288,806
Պետերբուրդ՝	1,267,023
Վենետիկ՝	1,136,270
Բերլին՝	1,125,000
Մոսկվա՝	988,610
Կոստանտինոպոլիս	830,000
Նէապոլ	450,000

Въздухъ: Пиц-штука шифръ-бѣлъ.

Табель Россійскихъ чиновъ:

Гражданкіе	Военные	Морскіе
Фиц-штукъ.	Фиц-штукъ.	Фиц-штукъ.

Высокопревосходительство

Въздухъ Фиц-штукъ-Штукъ

1, Государс. канцлеръ.	3, Генералъ Ф.-Марш.	5, Генералъ Адмираль
2, Дѣйствит. тайи. Сов.	4, Генералъ	6, Адмирал.

Превосходительство

Фиц-штукъ-Штукъ

1, Тайный Совѣтн.	3, Генералъ Лейтен.	5, Вице-Ад- миналъ.
2, Дѣйств. Ст. сов.	4, Генералъ- Маюоръ.	6 Контръ- Адмирал.

Высокородіе:

Фиц-штукъ-Штукъ

1, Статскій
Совѣт.

Высокоблагородіе:

Въздухъ Фиц-штукъ-Штукъ

1, Коллеж.	4, Полковн. Совѣт.	8, Капит.
2, Надворн.	5, Подполк.	1 ранга.
3, Коллеж.	6, Капитан. (въ пѣх.)	9, Капит. 2 ранга.
	7, Ротмист. Ассесоръ.	(въ кав.)

Благородіе:

Фиц-штукъ-Штукъ

1, Титуляр. Совѣт.	3, Штабъ-ка нит.(пѣх.)	5, Лейте- нандъ.
2, Коллежск. Секрет.	4, Шт.-роти.	6, Мичманъ (кав.)

ԱՐԻՍՏՈԿՐԱՆ ՀԱՓԵՐ:

ԵՐԻՄՈՒԱԿԱՆ ՀԱՓԵՐ.

7 վերսութեան	1 միլիայ.	1 գիւյժը = 10 լինե.
1 վերսութեան	500 սաժ.	լինեայ
1 սաժ. = 7 ֆուտ.	1 արշեալ = 28 դիւյ.	
կամ 3 արշեալ.	կամ 16 վերչոկ:	
1 ֆուտալ = 12 դիւյմ:	1 վերչոկ = $1\frac{3}{4}$ դ.	

Ա. Ա. Վ. Ա. Հ. Ա. Հ. Ա. Հ.

Բերկովեցն	Է	10 վութ.
Փութը	Է	40 վունա.
Ֆունտը	Է	32 լոտ կմ. 96 մու.
Լոտը	Է	3 մուխալ:

ՀԵՐԱ-ԽԵՂԻՆ ՀԱՓԵՐ.

Բոչեկն	Է	40 վեդրօյ.
Վեդրօն	Է	10 չտողի.
Շառփը	Է	2 կըուժկայ:

ԱՄԵՆԱՆՉԱՆԱԼՈՐ ԳԵՄԵՐԻ

ԵՐԿԱՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ:

- 1159 գետի երկարութիւնն է
1237 վերսութեան - 9ամբեզէ գետը
2493 վերսութեան - 2538 վ.
Դունայ - 2672 վեր. Վոլգա -
3182 վ. Ենիսեյ - 3760 վեր.
Նիգեր - 3900 վերս. Կոնգո -
3937 վ. Ոմուր - 4198 վերսութեան -
1552 - 4311 վեր. Պարանայ -
4406 վեր. Եան. Տակ. Քեանդ -
4764 վ. Օր - 4880 վ. Ամազոնսկ - 5437 վ. Միսսիսիպի: և
Միսսուրի - 5514 վերսութեան -
Նիլ - 5568 վերսութեան:

Ծննդաբերութիւնը մոռասատմանի մէջ, Եւրօպայում առաջին տեղն է բռնում.—Հիտեւել
հաշւով.

Մոռասատմանում ամեն մի 1000
հոգուն ընկնում է ամենայն
տարի 48 ծնունդ, այն ինչ՝
Երկմանեան—Եւրօպայի պետու-
թիւնների մէջ ընկնումէ 1000-
ին 22-ից սկսած մինչև 41 ծն.
Ըսդհանրապէս ծնունդների մէջ
արական սեռը շատ է լինում
քան թէ իդականը:

Մոռասատմանում մահը շատէ,
քան թէ որ և իցէ Եւրօպայի
մի երկրում։ Միջին հաշւով
Մոռասատմանում մեռնում են
ամենայն տարի 1000-ից 35
հոգի. այն ինչ՝ Սկանդինավի
երկրում ոչ աւել 1000-ից 17
հոգի։ Անգղիայում—19 հոգի.
Գաղղիայում—22 հոգի և Գեր-
մանիայում—24 հոգի։

ԿԱՌԱՒՋԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴԱԿ-

ՑՈՒԹԻՒՆՔ.

Ամբողջ Մոռասատմանը բա-
ժանուած է 78 նահանգի—

ԱՐՁԻ ԵՐԱԽՏԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆԸ.

Գումարելու 18 դաւառ — օբյեկտ և
կղղի — օստրով Սախալին:

Քացի այն՝ որ 4 քաղաքներ (Ս.
Պետերբուրգ, Օդէսա, Սէվաս-
տոպոլ և Կերչ—Ենիկալի.) չեն
մտնում վերոյիշեալ հաշու ի
մէջ և կարգաւորուած են ընդ
անուամբս — Գլատռաչուալստիա, —
քաղաքապետութիւն: Ռուսաս-
տանի բոլոր քաղաքների թիւն
է 945. գիւղերը 577,500:

Վ. գիւղի բնակիչները սովորու-
թիւն ունենալով աշնանը իրենց
հողային գործերը աւարտելուց
յետոյ, մօտ տասնեակ մարդիք
միասին ժողովելով՝ վերցնում են
իրենց բոլոր գործիքները, գնում
են մօտակայ անտառը, կտրում
են հաստ բուն ունեցող ծառե-
րից և զորանից շնուրմ են զա-
նազան բաներ և գործիքներ.
զորօրինակ թի, տեփուր, թա-
րախ, տաշտ, մեծ մեծ փայտէ
անօթներ և այլ բաներ:

Ահա այսպէս մի անգամ պա-
տահում է որ գիւղացիք այդ-
պէս խմբով գնում են անտառ,
որ սկսեն իրենց գործը: Անտառ

մանելով, նոցա սարսափեցնում
է մի սաստիկ գաղանի ձայն, որը
սաստիկ կերպով բղաւում ու
գուռուն գոշուն է բարձրացնում.
Նոքա սաստիկ հետաքրքրութիւ-
նից շարժուած՝ ուզում են
տեսնել թէ այդ ի՞նչ կենդանու
ձայն է, և թէ ինչո՞ւ է այդպէս
ձայներ հանում, փոքր առ փոքր
առաջ գնալով, նոցա աչքին
բացումէ մի սարսափելի տեսա-
րան. մէկ բարձր ծառից քարշ
ընկած մէկ ամենահսկայ արջ,
որը ամեն ճիդ գործ է դնում
իրեն աղատութեան համար,
բայց չե յաջողում: Դիւղացի-
ները այս բանը տեսնելով, զար-
հուրած բոլորն ել հետ են
փախչում, և հեռուից նայում

թէ արդեօք ի՞նչ հետեւանք
կունենայ, կազատո՞ի արդեօք,
թէ նոյն չարաշար զրութեան
մէջ կ'անայ այդ ահռելի գաղանք:
Արջը տեսնելով գիւղացիներին,
հայեացքը ուզումէ դէպի նոցա
և կարծես աղելսաներով խնդ-
րում է որ օդինն իրեն բայց
անկատկած բոլորն ել զարհու-
րում են և չեն վստահանում
մօւենոլ. կարծելով թէ իսկոյն
կպատուածի իրենց, վերջապէս
միմեանց հետ շատ խօսելուց և
վիճաբանելուց յիտոյ՝ առաջ է
զալի մի սրաող երիտասարդ և
ցանկութիւնն է յայտնում որ
ինքը կամենում է աղատել ար-
ջին այն նեղ զրութիւնից թէ
կուզ կերակուք լինի սորան,

որքան էլ որ ընկերները աշ-
խատում են հետ պահի և նորան
այդ մտադրութիւնից բայց չի
համաձայնում նրանց, երիտա-
սարդը վճռողական է լինում և
քաջաբար առաջ է գնում, և
մի ակնթարթում բարձրանում
ծառը և ծուղերի միջից ար-
ձակելով նորան, իսկոյն ահուելի
դազանը վայր է գլորվում դե-
տին, և ոտքի կանգնելով նայում
է մի քանի անգամ իւր ազա-
տիչի վերայ՝ և կարծես շնոր-
հակալութեան նշաններ անելով
հեռանում է մոթ մոթալով և
բոլորովին անհետանում մացառ-
ների մէջ։ Գիւղացիները այս
տեսնելով բոլորովին ապուշ էին
դառել երիտասարդի քաջասր-

82.

դութեան վերայ։ Արջի հեռա-
նալուց յետոյ՝ միամտացած
գիւղացիները սկսում են իրենց
գործով պարապել բայց մի
փոքր ժամանակից յետոյ լսում
են դորձեալ ինչ որ նորից
արջի ձայնը. յետ նայելով տես-
նում են որ ահա գալիս է դեպի
իրենց նոյն արջը, գլխին զրած
բերելով մի ահագին տափակ
լեռ քար։ Այս տեսնելով բոլորը
ահաբեկուած սկսում են փախ-
չել զանաղան կողմեր և թագ-
նուիլ, կարծելով թէ արջը բե-
րելէ այդ տափակքարը որ ձգի
իրենց գլխին։ Բայց արջը տես-
նելով նոցա վախը, սկսում է
հանդարդութեամբ մռմռալ և
բերելով զգուշութեամբ ցած է

83.

Դնում դլխից և սկսում է նայել
իւր չորս կողմքը պլուխը շար-
ժելով ու մոթմոթալով հաս-
կացնել թէ ոչինչ չեմ անիլ
մի վախենաք, բաւական ժամա-
նակ նստելով և իւր շարժուած-
քով կանչելով դիւղացիներին,
տեսնում է որ չին երեւում, վեր
է կենում և հեռանում այդ
տեղից, յետ յետ նայելով: Գիւ-
ղացիները տեսնելով որ արջը
բոլորովին հեռացաւ, անհամ-
բերութեամբ մօտենում են քա-
րին, և ի՞նչ են տեսնում, որ
իւր ազատաբարի համար բերելէ
այդ քարի վերայ դարսած ամենա
հիսնալի սպիտակ մեղրի հացեր
մեծ քանակութեամբ: Այս բանը
տեսնելով դիւղացիները բոլորո-

վին զարմանում են արջի արած
այդ երախտագիտութեան վերայ
և հաւասար բաժանում են ի-
րենց մէջ:

ԱՆԳԳՈՒՄ ԿԻՆ.

Մի մարդ սնողգամ՝ կին ունե-
նալով որից միշտ գժուարու-
թիւնների և սրտամաշ նեղու-
թիւնների է ենթարկվում: Մի
օր կինը յանկարծ բոսկեական
ազգեցութեան տակ բոլորովին
ուշագնաց է լինում, այն աս-
տիճանի որ այլևս կենդանու-
թեան նշոյլ չէ երեւում, և վեր-
ջապէս մեռնում է: Ամուսինը

սկսում է թաղման հանդիսի
պատրաստութիւն տեսնել բայց
գծբաղդաբար յուղարկաւորու-
թեան ժամանակ՝ ձևնապարհին
Ճիւղերի տակից անցնելիս, մի
Ճիւղ ուժգնութեամբ կազմով
նորա ստենքին նո միանգամայն
ուշքի է դալիս և կենդանանում:
Այն ըօպէին, ամուսինը փոխա-
նակ ուրախանալու, սաստիկ
ախրում է և ասում՝ «Հ, այս
ինչպէս մեծ ցաւ և անբաղ-
տութիւն է որ իմ զլիսիս պա-
տահեց, ուրեմն այս չար կեօջս
անզգամութիւնները նորից պի-
տի կրեմ, վայ թշուառ վեճա-
կիս և խեղճ զաւակներս նորից
սորա ձեռքը պիտի յանձնեմ:
»Հ, որքան բաղդաւոր կլինէի,

եթէ այս բոսկէիս ևս մեռնէի
քան թէ այս բռնաւոր կնօջ
հետ դուն վերադառնայի, բայց
ինչ անեմ. իմ ճակատադիրս է,
որ մինչեւ մահս պիտի ասնեմ
համբերութեամբ: »Այս այս
խոսքերը արտասանելուց յետոյ՝
ցաւալիք գեմքով և հայածքով
բարձաւ կնօջը և տասց. »Ալի
զաղարոս ելի տուն երթանք
և այս ասելով տուն վերադառ-
ցան: Բայց բաւական ժամանա-
կից յետոյ կինը ժանդախտով
բռնուելուց ձշտութեամբ կմեռ-
նի, և երբ մեռեալին վերոյի-
շեալ աեղովը տանում է ին,
ամուսինը գոռաց բարձրաձայն.
Պատ ժամկոչ Տէր Սուքեաս,
պալոներ, ի սէր Նախախնամու-

թեան այդ տեղեց մի անցնէք,
չընի թէ նորից դժբաղդութիւն
պատահելով արթնանոյ:

Ահա թէ ինչպէս հարկաւորէ
ԲՈՐԵԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ Ս.ՆԵԼ:

Յուլիո ամսի մէջ, 1734
թուականում մի կիւրակի օր,
Յօրերա անունով մէկ երիտա-
ռարդ կանգնած էր իւր փոք-
րիկ մակոյկով Մարսելիսայի ա-
փումը, սպասելով որ ցանկա-
ցողներին անցկացնի ընդադակ-
ուած ծովովը դէպէ նաւերը:

Վերջապէս դալիս է մէկ մարդ
յանկարծ նստում նորա մակոյկը.
բայց մէկ բօպէից յետոյ դուրս է
դալիս մակոյկից ասելով՝ ո՞ւր է
մակուկավարը չեմ տեսնու մ'նո-
րան, և չեմ էլ ցանկանում
սպասել այլ մոտովիրեմ անց
կենալ միւս մակոյկը: — ի՞նչպէս
Պարոն, ասոց երիտառարդ Յօ-
րերար, ես իմ մակուկավարը, և
եթէ ձեզ հարկաւորէ, կ'տանեմ
ձեզ ինչ տեղ որ ցանկանում
էք: — ոչ, պատասխանեց ան-
ծանօթը, այժմ փօքր ինչ ուշ
է, ես ցանկութիւն ունեի միայն
մինչեւ նաւահանգիստը փոքր
ինչ մանդալ ու զուարձանալ
այդ գեղեցիկ երեկոյեան, յետոյ
ուշադրութեամբ նայելով երի-

տասնարդին, աւելացրեց, քո
վարքը և քո տեսքը երբէք
ցոյց չեն տալիս որ դու մակու-
կավար լինեա: — Դուք ձշմարիտ
էք ասում պարոն, ևս ծովի
նաւավարներից չեմ, բայց շահ-
վում եմ դրամական օգուտով
աշխատելով կիւրակէ և տօն
օրերը: Խոչչպէս, այդպէս ջահիլ
ու այդքան աղահ փողի հա-
մար, չգիտեմ, վերջապէս այս
բանը թուլացնում է իմ ուշա-
դրութիւնը, որ քո ազնիւ տես-
քը դարձրել է քո վերայ ագա-
հութիւն: — Ա, պարոն, եթէ
դուք իմանայիք ինչ է պատ-
ճառը, այն ժամանակ դուք
ինձ այդպէս անպատիւ չեք
անել: — Քեզնից է կախուած իմ

բարեկամ, պաշտպանել քո իրաւ-
ունքը պատմելով իմ յարդու-
թեանը քո կեանքի անցքը, դու
կարով ևս արդարանալ յայն-
ժամ: Այս խօսքերից յետոյ, ան-
ծանօթը նստեց մակոյկի մէջ
և երիտասարդը կառաւարելով
մակոյկը, պատմեց նորան հե-
տեւեալը: — Իմ հայրս այստեղի
վաճառականութեան գործոց
կառաւարիչն էր, իրեն աշխա-
տանքով և իրեն կնօջ ձեռա-
գործով յաջողեց նրան ժողո-
վել փոքր ինչ գումար, և ցան-
կանալով վաճառականութեամբ
պարապել գնելով մեծ տպրանք
ձանապարհ է ընկնում դէպի
ջմլւոնիա քաղաքը, վերջապէս
ձանապարին ծովի վերայ աւա-

զակները նույն վրայ էին տու-
ել, և իմ անբաղդ հայրը, դերի
է այժմ Տիտուանումը, նորա
աղասութեան համար պահան-
ջումն երկու հազար Եֆիմիայ
*) (2000), ինչ կարծիք որ
երկար միջոց է մեղ հարկաւսր,
այդքան գումարը ժողովելու
համար, մայրս և քոյրերս գի-
շեր ցերեկ աշխատում են, և
ել իմ կողմից նոյնպէս չեմ
խնայում ինձ, որ ամեն տօն և
կիւրակի օրերը անցեմ կացնում
այս մակոյկովը ճանապարհորդ-
ներ, ամենայն չափով աշխա-
տում եմ տւելացնել մեր վոք-
րիկ գանձը, բայց շուտով ար-
դեօք կժողովուի, գեռ շատ
*) Գրամ ինչ

կտանջուի արդեօք խեղճ՝ հայրս
չգիտեմ, ես ցանկանում էի
վերջապէս գնալ նրա տեղը
պատահող, և պատրաստէի ար-
դէն Ճանապարհ ընկնելու, բայց
մայրս ինձ համոզեց որ ան-
կարելի է, և անհիմն է այդ-
պիսի մտադրութեւնը, և մինչեւ
անդամ ասաց ամեն արեւելեան
նաւարարաց որ երբեք չընդու-
նեն ինձ իրենց նաւերը: — այսոեղ
լուց երիտասարդը սրբելով իւր
աղետալի արտասունքը, և սկսեց
կառավարել մակոյկը: — Մի վո-
քը խորը մտածելով անծանօթը
հարցրեց: — Ունիք գուք արդեօք
նրանից ինչելիցէ մէկ լուր,
յայտնի է ձեղ արդեօք, ո՞լ է
Տիտուանումը նորա տէրը, և

ի՞նչպէս է նորա բնակութեան
տեղը—պատասխանից երիտա-
սարդը,—նորա տէրը թա-
գաւորական այգիների վերակա-
ցուն է և այն գործերը որոնք
որ յանձնել են իմ անբաղդ
հօրս, կարելի է և յարմարու-
թիւն ունենայ նորա ուժին և
կարողութեանը, բայց նա սկս-
ում է օրէցօր ծերանալ, ունի
կարօտութիւն օգնութեան և
միմիթարութեան, որոնք հեռա-
ցուած են այժմ նրանից, էլ
ումինից ունի իրաւունք սպա-
ռելու, եթէ ոչ իւր հոգեհասոր
սիրելի կնօջից և երեք սիրա-
սուն զաւակներից որոնց միշտ
քնիքշութեամբ սիրել է և սի-
րում է (թէև հեռու մեղանից);

ի՞նչպէս է նորա անունը Տիտու-
անումը.—նոյն է ինչոր ուներ
Մարտելիայումը «Ալֆոնս», Ալ-
ֆօնսէ, վերակացու այգիների;—
իսկ այդպէս է պարոն;—լողձում
եմ շատ, խոզում եմ նորա ան-
բաղդութեան վերայ, բայց եթէ
հաւատաք ինձ և իմ զգաց-
մանցը, նորա գերութիւնը շու-
տով կվերջանայ: Գիշերը հասաւ,
նոքա նտւակը կապեցին եզրու-
մր, անծանօթը դուրս գալով
մակոյկից տալիս է մի լեքը քս-
ակ երիտասարդ Թօքերտին, որը
զարմացած է մնում այդպիսի
առատաձեռնութեան վերայ, և
շտափելով հեռանում է անծա-
նօթը շտալով նրան ժամանակ
յայտնելու իւր շնորհակալու-

թիւնը: քսակի մէջ կար 8 լու-
իդոր *) և 10 արծաթ նվիճ-
կայ: Անցաւ վեց շաբաթ այս
անցքից յետոյ: Ծնտանիքը ա-
ռանց հանգստանալու աշխա-
տում էին գումարը լրացնելու,
որը նշանակուած էր սիրելի
գերիի ազտութեան համար:
Մէկ օր համեստ կերպով նս-
տած ճաշ էին վայելում, յան-
կարծ տեսան որ ներս մտու-
ծերունի Ալֆոնսը, ուրախ, ա-
ռողջ և շատ գեղեցիկ հագնաւ-
ած, այս ուրախութիւնը և զար-
մանքը անբացադրելի էր: Առա-
ջին ուրախութիւնից յետոյ,
Ալֆոնսը շնորհակալութիւն
արեց այն 50 լուիդորի համար,
*) Նոյնակես դրամ ինչ.

Սարկու (վեշտ) գրելու չեղ:
Երևան 1900 թ. 2-ն Յունվարի
Մարշակ 100 ըստբլուզ:
Ի երկուսէն այս Յունվարի,
հաղար ինն հարիւր ամի,
զինի երկու ամսուան, այս իմ
մուրհակովս պարտաւոր եմ ես
հատուցանել նրեանում, Երևա-
նու երկրորդ կարգի վաճառա-
կանի Յակոբայ Այգիհատեանին,
կամ նորա հրամանին, մէկ հա-
րիւր րուբլի, որը ես նորանից
կանխիկ դրամաւ (կամ ապրանօք)
ստացայ լիովին: Երեսուու երէցորդ
կորդի վաճառական Մէրտէ Գուէ-
նէոնց:

Առաքելութեան չեղ:

Эривань 1900 года 2-го
Января

Вексель на 100 руб.

Отъ сего втораго Января
тысяча девятьсотаго года,
чрезъ два мѣсяца, по сему
моему векселю повиненъ я
заплатить въ г. Эривани,
Эриванскому 2-й гильдіи
купцу Акопу Айкиатянцу,
или кому онъ прикажеть,
сто рублей, которые я отъ
него наличными деньгами
(или товарами) получилъ
сполна, Эриванскій 2-ой
гильдій купецъ. Мкртичъ
Двинянцъ.

որոնք նա նաւի մէջ նստած
ժամանակը ստացաւ, որտեղ
ճանապարհի և կերակուրի
ծախքը առաջուց վճարած էր,
և իրեն հասցրած փոխնորդի և
շորերի և նոյնպէս միանգամայն
գերութիւնից ազատութեան
համար. նա չէր իմանում, ի՞նչ-
պէս շնորհակալութիւն անի
նրանց այնչափ քնքոյց հոգա-
ցողութեան համար: Հօր իւրա-
քանչիւր խօսքը աւելացնում էր
մօր և երեխաների զարմանքը:
Նոքա շուարուած նայում էին
միմեանց վերայ, և ոչինչ չէին
հասկանում: Վերջապէս մայրը
երեակայելով որ այս բոլորը,
իւր որդի Յորերան է արել պատ-
մում է իւր ամուսնուն, թէ

գեռ քո գերի եղած առաջին
օրերն էր, որ նա մտադիր էր իր կողու
պատահնդ՝ դալ վոլումով քեզ իր-
են հետ Տիտուանումը. թէ ինչ-
պէս նա չգտարից աշխատելոց
ու իրեն արհեստից և իւր մակու-
կաբանութիւնից: Աւ թէ ինչպէս
նա մի անգամ, այս ինչ ամսին,
այն ինչ օրին պատահեց մի անձա-
նոթ մարդու, որը որ առեց նրան
իւր լիքը քսակը, և այն: Յօր
վերջին խօսքերը դարձեցրին
երիտասարդ Ռօբերտի ուշադրու-
թիւնը: Նա կտրելով մօր
պատմութիւնը, գուաց, իմա-
նում եմ, իմանում մեր բարե-
րարին, բայց ախ', չէ ես նրան
եմ ճանաչում . . . այս այն
անձանօթն է օրին ես վեց

կի վերայի մուկը և սկսեց
գովել յանկործ մուկը ցատկեց
կանանցից մէկի ձեռքի վերայ.
կինը ձշաց և ուշաթափ գետնին
վոռեց, որին տարան մօտակայ
խանութը և երբ ուշքի բերին,
խոկոյն ոստիկանը Ճանաչեց,
որ այս այն կինն է օրին ոստի-
կանութիւնը վնասում է, և
որը ատրճանակով և դաշոյն-
ներով մարդկանց վերոյ է յար-
ձակուել կողոպտելու, և որը 4
անդամ բանդ է նատել: Այժմ
վնասում էին սպանութիւն
գործելու զիտուորութեան հա-
մար . . . Աւ ահա այդ կինը,
մի մէնից վախճած ուշագնաց
եղաւ, ուշի գալուն պէս առաց,
մարդս էլի մարդ է, բայց մուկը
ինչ սպասավելի կենդանի է:

ԲԺՇԿԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ
ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆ:

Փողացաւի կամ լուծի դէմ:

Հաստի առար անյանց:

Վերցնել մի ըիւմլայ լաւ կօնեակ
և վրէն աւելացնել 10 կաթի/
Ձագոնի էտպէն, որ օգնում է:

Խիստ լուծի դէմ:

Հաստի առար անյանց:

Վերցնել մի ըիւմլայ լաւ կօնեակ
և վրէն աւելացնել 30 կաթի/
ի՞նօղէնցովէն էտպէն, որ լաւ օգ-
նում է:

Սրա հետ դուրս եկաւ և
ՀՈ.ՏՈՒԱԾԱԿՈՆ (պատի)

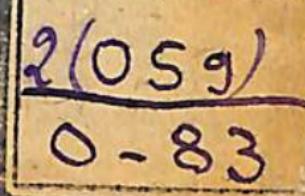
ՕՐԱՅՈՅՑ

1903 թ.

Գիշե է 45 Կ.

Վ 99
Հ 101

ԳԻՆՆ Է 15 Կ.

5320

2013

«Ազգային գրադարան

NL0032414

